

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Дейности	Бюджет (общо за периода 2022 - 2024 г. - в лв.)	Източник на финансиране	Срок за Реализация (месец и година)	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение				Отговорни институции	
					Индикатор	Източник на данните	Текуща стойност (2022 г.)	Целева стойност (2024 г.)	Водеща	Партньор
Приоритетна област 1: Ранно детско развитие										
Оперативна цел 1.1. Разширяване на обхвата на децата от 0 до 7 години в образование и грижи в ранна детска възраст (ОГРДВ). Ефективна социализация										
Въвеждане и развиване на качествени и достъпни интегрирани услуги за ОГРДВ		Държавен бюджет	12/2024	Създаден и внедрен координационен механизъм за формиране и изпълнение на политиките за ранно детско развитие. Осигуряване на място за всяко дете по местоживееене. Създадена визия и система за интегрирани услуги за ОГРДВ. Осигурено място в детска ясла и детска градина на всяко дете в общините с недостиг на места. Допълнително обучение по български език за децата, чийто майчин език е различен от българския.	Детски градини и места в тях	НСИ	240 875 места общо (капацитет) за учебната 2021/2022 г.	Осигуряване на 50% от децата в общините с недостиг на места с място в детска ясла и детска градина	МОН	МЗ, МТСП, ДАЗД, общини, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
					Северозападен регион		25 512 места			
					Северен централен регион		27 587 места			
					Североизточен регион		32 958 места			
					Югоизточен регион		36 953 места			
					Югозападен регион		72 403 места			
					Южен централен регион		45 462 места			
Осигуряване на условия за плавно преход на		Държавен бюджет	12/2024	Изработен и приложен методически модел; Извършен анализ на потребностите от обучение на специалистите	Дял на обхванатите в предучилищното възпитание	Евростат	82,4 за 2020 г.	84,5%	МОН	Общини, организации партньори на

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

детето от семейната среда към ОГРДВ				в ОГРДВ за подкрепа и партниране със семействата.	и подготовка на деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас					МОН при изпълнение на политиките
Оперативна цел 1.2. Осигуряване на качествено ОГРДВ										
Подобряване на условията за отглеждане, възпитание, обучение и социализиране на децата в ОГРДВ		Държавен бюджет	12/2024	Внедрена Национална рамка за качество на ОГРДВ. Създаден междуинституционален механизъм за мониторинг на качеството на ОГРДВ. Осигурена модернизирана материална база, оборудване и дидактически средства, включително материали за развитие на мисленето и въображението на децата. Осигурено безвъзмездно ползване на познавателни книжки за децата. Създадени нормативни условия за функциониране на иновативни детски градини.	Дял на обхванатите деца на възраст 4 г. в предучилищно образование спрямо общия брой на децата на 4-годишна възраст	Евростат	82,4% Към 2020 г	85,5%	МОН	МТСП, ДАЗД, МЗ, общини, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Прилагане на индивидуален подход към детето във всички услуги за ОГРДВ		Държавен бюджет - при необходимост	12/2023	Извършен анализ на съотношението между броя на децата и броя на специалистите за работа с тях.	Брой учители в ОГРДВ Нетен коефициент на децата от 3 г. до постъпването им в първи клас, включени в организирани групи за ранно	Евростат Евростат	за 2020 г.: 18 806 учители 217 867 ученици 80,1% към 2020 г.	ученици 84%	МОН	МТСП, МЗ, ДАЗД, общини, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					детско раз- витие					
<p>Прилагане на интегрирани мерки за повишаване на квалификацията и мотивацията на специалистите в ОГРДВ;</p> <p>Професионална квалификация, насочена към педагогическите специалисти за подкрепа за развитие на подходящи за възрастта на детето ключови компетентности - освен традиционните квалификационни форми и предлагане на съвместни ПК за учители в предучилищното образование</p>		Държавен бюджет	12/2024	<p>Реализирани обучения на специалистите в ОГРДВ.</p> <p>Утвърден и приложен модел за супервизия и наставничество.</p> <p>Разработен и внедрен компетентностен профил на непедагогическите специалисти.</p> <p>Преподаване/стимулиране на включени в предучилищното образование компоненти на ключови компетентности, подходящи за възрастта на детето; Значително мнозинство от учителите в предучилищното образование (90%) и специалистите в детските ясли (75%) са подготвени, споделят общи професионални цели;</p> <p>Развитие на квалификационна система, която може да обхване всеки практикуващ, системно работещ или общуващ с малки деца = 75% от пряко практикуващите/полагащите грижи са в състояние да разпознават и стимулират развитието на съобразени с възрастта ключови компетентности.</p>				21% от пряко практикуващите/полагащите грижи са в състояние да разпознават и стимулират развитието на съобразени с възрастта ключови компетентности.	МОН	Общини, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
<p>Пакети от дейности за подобряване на езиковите умения, които са част от формалната образователна система:</p>		Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	12/2024	<p>Текущите мерки по отношение на скрининга и справянето със затрудненията в ученето се прецизират и разширяват с цел подобряване на уменията за готовност за четене.</p> <p>Учителите от предучилищния етап разполагат с набор от пакети</p>					МОН	Общини, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Предучилищен пакет, насочен към всички деца в предучилищна възраст включени в предучилищно образование за насърчаване на езикови умения и подобряване на готовността за училище.				за готовност за четене, които са приложими спрямо различните потребности от обучение. Резултатите от ученето в ранна възраст на всяко дете в предучилищна възраст са в съответствие с ДОС за предучилищното образование. Изработена методика за провеждане на допълнително обучение по български език за децата, чийто майчин език е различен от българския.	Брой обучени учители, работа с методиката				Брой обучени учители работа с методиката	
Приоритетна област 2. Компетентности и таланти										
Оперативна цел 2.1. Обучение, ориентирано към формиране и развитие на ключовите компетентности и на умения за живот и работа през XXI век										
Включване във финансирането на училищата и детските градини на допълнителни средства за повишаване на качеството на образованието и образователните резултати				Разработена и въведена методология за оценка на образователните резултати на училищата и детските градини чрез отчитане на добавената стойност на конкретните институции при обучението на учениците и децата и изготвената експертна оценка от Националния инспекторат по образованието. Разработена система за допълнително финансиране на училищата и детските градини, диференцирана съобразно постигнатите образователни резултати, стимулираща повишаването на качеството на образованието.					МОН	НИО, ВУ, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Актуализиране на образователното съдържание и усъвършенстване на		Държавен бюджет -при необходимост	12/2024	Извършени преглед, анализ и актуализиране при необходимост на учебните програми и учебното съдържание в съответствие със съвременните условия, възрастовите особености на децата и учениците,					МОН	ВУ, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

методите на преподаване				българската култура, история и традиционните национални ценности и прилагането на компетентностния подход. Въвеждане и прилагане на методи на преподаване, ориентирани към развиване на ключовите компетентности на XXI век (знания, умения, нагласи и ценности) и социалното включване на децата и учениците. Създадена система за подкрепа на учители относно методите на преподаване и оценяването.						
Ефективно прилагане на компетентностния модел чрез въвеждане на училищни методически планове за действие за развитие на ключови компетентности	Общ бюджет: 125 000 000 лева	Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	2023 – 2028 г.	Модернизирани методите на преподаване и оценяване, в т.ч.: <ul style="list-style-type: none"> Изготвяне на методически планове за действие за развитие на ключови компетентности; Адаптиране/разработване на компетентностно базирани учебни материали и помагала; Разработване на обучително съдържание и материали за въвеждане на STEM в преподаването и обучението на ученици; Интердисциплинарно обучение на ученици и осъществяване на междупредметни връзки (занимания по интереси). Подготовка на изпитни материали за оценяване и инструменти за измерване резултатите на учениците, в т.ч.: <ul style="list-style-type: none"> Разработване на дескриптори за целите на вътрешното оценяване по отделните учебни предмети и разширяване на прилагането на формиращо оценяване; 	Брой училища, въвели методически планове за действие за развитие на ключови компетентности Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда Брой подкрепени деца и ученици	Неприложимо	Брой училища, въвели методически планове за действие за развитие на ключови компетентности до 2024 г - 36 Участници, придобили умения за преподаване в STEM среда – 29 222 Брой подкрепени деца и ученици – 60 538	МОН	ИАПО	

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<ul style="list-style-type: none"> • Разработване на изпитни материали за вътрешно оценяване; • Създаване на банка от задачи и казуси по учебни предмети и по класове; • Адаптиране на инструменти и практики за оценяване на учениците; • Разработване на изпитни материали за национално външно оценяване; • Инструменти за индивидуализация на напредъка на ученика; • Обучения на учители за преподаване в STEM среда; • Обучения на учители, директори на училища и РУО експерти. <p>Прилагане на концепцията за споделяне на ресурси и изграждане на професионални учещи се общности.</p>						
Преглед на учебни програми, стандарти, методически ръководства и други документи с цел преподаване и учене, насочено към компетентности, и въвеждане на стимули на ниво училище и клас		Държавен бюджет – при необходимост	12/2024	Учителите осъществяват обучение, ориентирано към придобиване на компетентности и адаптирано към индивидуалните възможности и потребности на отделния ученик.					МОН	Училища, ВУ, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Усъвършенстване на процеса		Програма „Образова-	12/2024	Апробирана методика за валидиране на образователни ресурси и				Създадена методика – 1 бр. с	МОН	ВУ, ИАПО, организации

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

<p>по създаване, валидиране и използване на образователни ресурси</p>		<p>ние“ 2021 - 2027 Държавен бюджет</p>		<p>публична обратна връзка за тяхната приложимост. Разработени и валидирани образователни ресурси по всеки учебен предмет за всеки клас, насочени към развитието на ключовите компетентности. Ефективно осъществяване на междупредметни връзки с акцент върху меките и свързващите компетентности. Разширено обучение със смесен тип ресурси (учебник + електронни ресурси), персонализирано обучение. Осигурен свободен достъп на учениците и учителите до национални и международни образователни ресурси, изграждане на умения за работа с бази данни, цитиране на използваните източници и прилагане на инструменти за проверка за плагиатство. Създадени и приложени инструменти в помощ на учителите за развиване на социално-емоционалните компетентности, уменията за саморегулирано учене, мотивацията и ангажираността на учениците. Продължаващо насърчаване на дуалното обучение с участие на бизнеса и контрол върху изпълнението и по-тясно въвличане на бизнеса в разработването на учебните програми и в развитието на училищната среда, в професионалната ориентация на учениците, изграж-</p>				<p>включен механизъм за публична обратна връзка за приложимостта на образователните ресурси</p>		<p>партньори на МОН при изпълнение на политиките</p>
---	--	---	--	---	--	--	--	---	--	--

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				дане на кариерен план на учениците, участие в училищното обучение чрез свои специалисти. Разширяване на прилагането на образователен модел, в който професионална гимназия е кооперирана с висше училище.						
Усъвършенстване на системата за измерване на постигнатите основни резултати от обучението		Програма “Образование” 2021 - 2027	12/2024	<p>Разработена система за мониторинг на резултатите от образованието и грижите в ранна детска възраст и готовността за училище.</p> <p>Разработени и въведени дескриптори за целите на вътрешното оценяване по всеки общообразователен учебен предмет.</p> <p>Инструментариум за индивидуализирано обучение и за проследяване на индивидуалния напредък на учениците.</p> <p>Формат на изпитите от НВО4, НВО7 и НВО10, насочен към измерването на базовата, функционалната и комплексната грамотност.</p> <p>Насоченост на инструментите за НВО и ДЗИ към измерване на практически значими умения.</p> <p>Създадена банка с тестови задачи и казуси за целите на външното оценяване.</p> <p>Анализ на формата на националното външно оценяване и резултатите от него, както и тяхното отношение към развиването на компетентности.</p> <p>Разработена система за провеждане и оценяване на изпитите в системата на училищното образование в електронна среда.</p>	<p>Дял на 15-годишните със слаби постижения по:</p> <p>Четене</p> <p>Математика</p> <p>Природни науки</p> <p>Резултати от Международното изследване на уменията по математика и природни науки на учениците от четвърти клас (TIMSS 2019)</p>	<p>OISD – PISA</p> <p>TIMSS 2019</p>	<p>47,1%</p> <p>44,4 %</p> <p>46,5 %</p> <p>Международни сравнителни постижения по математика в 4. клас: Среден резултат на BG ученици 515 при среден резултат за TIMSS – 500;</p> <p>Международни сравнителни постижения по природни науки в 4. клас:</p>	Осреднено за трите области 42%	МОН	ЦОПУО, НИО, ВУ, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				Разработена система за представяне на тенденциите в постиженията на учениците по училища и региони. Прилагане на общоприети методи за кодиране на задачи и използване на скали при стандартизирани оценявания			Среден резултат на BG ученици 521 при среден резултат за TIMSS – 500			
Насочване на образователната система към четивната грамотност; Разработване на пакет за подготовка на системата		Държавен бюджет	12/2024	Всички учители от предучилищното и началното образование са обучени/ подкрепени, за да се справят с пропуските и изоставането в областта на езиковите умения/четивната грамотност.			5 пилотни училищни мрежи в Пилотната програма за развиване на училищата в областта на четивната грамотност, разработена от Световната банка. 30 функциониращи професионални учебни общности (ПУО) за мин. 1 учебна година с цел повишаване на четивната грамотност сред учениците	МОН	Училища, ВУ, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките	
Оперативна цел 2.2. Възпитание в ценности										
Насърчаване на ценностно-ориентирано поведение и създаване на атмосфера в класната стая, благоприятна		Програма „Образование“ 2021 - 2027, Държавен бюджет	12/2024	Намалени прояви от расистки, дискриминационен, неморален характер сред учениците, родителите, учителите и училищните ръководства.				Към 2024 г.: мин. 10% от учениците в Г1 и Г2 етап са участвали в някаква форма на дебати и публична реч.	МОН	Училища, ДАЗД, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

ятстваща формиране на социални и граждански компетентности				<p>Реализирани инициативи с участие на учениците за формиране на демократични ценности и гражданско участие и самосъзнание.</p> <p>Разширяване на обучението за формиране у учениците на гражданска чувствителност и компетентности за превенция на корупцията.</p> <p>Въведени ключови компетентности, насърчаващи изграждането на умения за критично мислене и разбиране за света, културата, религиите, историята, медиите, икономиката, околната среда, устойчивото развитие.</p> <p>Формирано на ценностно-ориентирано поведение за зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, правата държава и правата на човека с акцент върху правата на детето и детското участие.</p> <p>Формирани на компетентности за межкултурен диалог и изява на активна гражданска позиция.</p>				Мин. 10 нови инициативи с демократичен и граждански характер, които са достъпни за участие на ученици		
Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт	31 123 576,82 лв.	Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	Начало 2024 г.-до 2026 г.	<p>Разнообразяване на формите и средствата за ефективно осъществяване на интеркултурно образование чрез занимания по интереси, съвместни дейности между детски градини и училища с концентрация на деца от уязвими групи и такива, в които няма концентрация на деца от уязвими групи, вкл. обменни визити, екскурзии, зелени училища и др.</p> <p>Организиране и провеждане на учебния процес (в детски градини</p>	Деца и ученици от уязвими групи, включително роми			Етапна цел 2024 г.- 12 939 включени и участвали деца и ученици	МОН	ИАПО, училища, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>и училища) в реална среда посредством изнесени занимания в музеи, художествени галерии, културни институции, такива, свързани с театралното, танцовото, културното и природното наследство, визуалните изкуства, спортни и музикални мероприятия.</p> <p>Популяризиране на възможностите за професионално развитие и личностно развитие на учениците посредством образование чрез организиране на тематични срещи и беседи на ученици с представители от различни професионални съсловия, учени, хора на изкуството, културни дейци, спортисти.</p> <p>Провеждане на културно-образователни инициативи, популяризиращи четенето и грамотността в библиотеки, като част от обучението по образователни направления.</p> <p>Развиване на отношение към културата и придобиване на знания относно културното и литературното наследство, четенето, творческото мислене, природните, естествените и точните науки чрез провеждане на занимания по интереси в извънкласна форма и изнесени занимания.</p> <p>Подкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители: кратки обучения на родители, свързани с образованието на децата им, включително чрез участие на образователни медиатори.</p>					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				Провеждане на информационни кампании, насочени към недопускане на дискриминация, основана на раса, етнически произход или религиозна принадлежност.						
Оперативна цел 2.3. Развитие на способностите и талантите										
Създаване на условия за увеличаване обхвата на децата и учениците в занимания по интереси	798 402 лв. за оборудване на стаи	НП "Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда" и НПВУ	12/2024	Осигурена обща подкрепа за включване на учениците в извънкласни дейности, спорт, отдых и култура. Реализирана Национална програма за съвременна, сигурна и достъпна образователна среда във всички училища и създаване на база за целодневна организация (отдых, спорт, интереси). Развитие на талантите на децата и учениците с изявени интереси в областта на науката, технологиите, изкуствата и спорта.	Оборудване и обзавеждане на стаи за занимания по интереси		Финансирани проекти на 84 училища по модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците за оборудване на стаи за организиране на занимания по интереси на учениците в групите; 83 училища по НПВУ		МОН	ММС, МК, МЗ, ДАЗД, общини, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

	1 276 241 лв.	НП „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ НП „Заедно в изкуствата и в спорта“	12/2022 12/2022	Развити интереси и способности на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта чрез оборудвани и обзаведени съвременни кабинети за работа в различните направления в Националния дворец на децата и в центровете за подкрепа за личностно развитие. Осигурени условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности. Засилен интерес на учениците за участие в групи/отбори за колективни спортове и изкуства и за изяви в областта на танцовото, музикалното и театралното изкуство, както и в областта на спорта.	Специализирани кабинети Брой групи и отбори, сформирани по националната програма Брой ученици, включени в групите и в отборите		58 специализирани кабинети 6000 70 000			
Подкрепа за развитие на талантите и интересите на децата, учениците и младежите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта	793 050 лв.	Държавен бюджет	12/2024 2022 г.	Създадена и приложена система от стимули за децата и учениците за участие в изяви, конкурси, олимпиади и състезания на местно, регионално, национално и международно ниво. Предоставена закрила на деца с изявени дарби чрез отпускане на стипендии по реда и при условията на Наредбата за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби Създадена национална база данни за участници в конкурси и състеза-	Ученици с предоставена закрила		За 2021 предоставени 75 стипендии за стимулиране на деца с изявени дарби от държавни и частни училища, финансирани от МОН и класирани по мярка, включена в Раздел II от Програ-	Увеличен брой правоимащи – включени учениците спечелили златен, сребърен или бронзов медал на международна олимпиада, международен конкурс или състезание в областта на науката и отговарящи на изис-	МОН	НДД, ЦПЛР, ММС, МК, ДАЗД, общини, училища, ВУ и НО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките МК, МТСП

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>ния, даваща възможност за проследяване развитието на децата/учениците по теми.</p> <p>Създадена мрежа на талантите за подкрепа и проследяване на развитието им, стимулиране на оставането им в страната, запазване на връзката с тях при заминаване в чужбина.</p> <p>Разширен обхват на сътрудничеството между училищата и ЦПЛР за изпълнение на дейности по интереси между институциите от системата на образованието.</p> <p>Включени представители на висши училища, научни организации, социални партньори и неправителствени организации в дейностите по подкрепа на заниманията по интереси и извънучилищните дейности.</p>			<p>мата на мерките за закрила на деца с изяви дарби. Актуализиран е бюджетът на 42 общини за финансиране на общо 246 отпуснати стипендии по Програмата на мерките за 2021 г.</p>	<p>кванията за съответна възраст и категория</p>		
Приоритетна област 3. Мотивирани и креативни учители										
Оперативна цел 3.1. Повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и обезпечаване на системата на образованието в дългосрочен план с учители във всички образователни институции и по всички дисциплини										
Идентифициране на текущите и бъдещите нужди от педагогически специалисти по места		Държавен бюджет	12/2023	<p>Ефективно функционираща информационна система за работната сила в учителската професия.</p> <p>Осигуряване на необходимия брой педагогически специалисти във всички образователни институции и по всички дисциплини.</p>		данни на НСИ, публикувани към 17.03. 2022 г.	33,6 % за 2021 г.		МОН	Общини, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Мотивиране на учениците и на завършилите педагогически специалности да се насочат към започване на работа в системата	Общ размер: 2 509 452 лв.	НП „Мотивирани учители“	12/2024	<p>Реализирана програма за информиране, мотивиране и насочване на ученици към избор на специалности във висшите училища в областта на педагогиката.</p> <p>Реализирана програма за връщане в системата на образованието на</p>	Дял на студентите в педагогическите специалности спрямо общия брой студенти в			Относителен дял спрямо общия брой – 3,5 %	МОН	МТСП, ВУ, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

на образованието				специалисти с професионална квалификация „учител“. Разработена и реализирана програма за въвеждане в професията и подкрепа на начинаещи учители, включително наставничество. Усъвършенствана система за подбор на педагогически специалисти, в т.ч. и на директори. Разширен обхват на стажантската програма за студентите в педагогическите специалности за преподаване в училище. Реализирана национална политика за наставничество на новодошлите учители в системата.	РБ Брой завършили висше образование по ПН „Педагогика“ и „Педагогика на обучението по...“ Преподавателски персонал (в начално основно и средно образование) на възраст до 34 години	НСИ/Инфостат	Брой – 8385; Относителен дял спрямо общия брой – 1,24%			
Мотивиране на специалисти от други професии за включването им в системата на образование	868 114 лв. за 2022 г.	НП „Мотивирани учители и квалификация“	12/2024	Реализирана програма за привличане и включване в образователния процес на специалисти от други отрасли и професии. Реализирана програма за придобиване на квалификация „учител“ от специалисти от други професии. Улеснен достъп на външни специалисти по определени учебни дисциплини в училищата (не само професионалните).	Брой привлечени към образователния процес на специалисти от други отрасли и професии	Отчет на НП „Мотивирани учители и квалификация“ към м. 09.2022 г	Одобрени 68 участници в НП	До 100 участници за 2022 г.	МОН	МТСП, ВУ, общини, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Устойчивост на политиката за повишаване на доходите на учителите		Държавен бюджет	12/2024	Поддържано съотношение от 125% средна заплата на учителите спрямо средната заплата за страната.	Минимална основна заплата на учител		1486 лв.	125% средна заплата на учителите спрямо средната заплата за страната.	МОН	Организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

								Ръст на минималната основна заплата на учител не по-нисък от ръста на средната работна заплата.		
Оперативна цел 3.2. Развитие на компетентностите в съответствие с променящата се роля на учителя										
Актуализиране на професионалните профили на учителите в съответствие с ключовите компетентности на XXI век		Държавен бюджет – при необходимост	12/2023	Актуализирана нормативна уредба относно изискванията за придобиване на професионална квалификация „учител“.	Дял на прогимназиалните учители, които се чувстват (много) добре подготвени за преподаване в мултикултурна или многоезична среда, %	OECD, TALIS	78,8% към 2018 г.		МОН	Организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Актуализиране на образователното съдържание и образователните програми за подготовка на педагогическите специалисти във висшите училища		Програма „Образование“ 2021-2027	12/2023	Актуализирани образователно съдържание и образователни програми за подготовка на педагогическите специалисти във висшите училища в съответствие с компетентностния модел. Разширена практическа подготовка на студентите в педагогическите специалности и по-високо качество на обучението. Включени дисциплини, свързани с иновациите и реализирани практики на студенти в иновативни училища.. Усъвършенствани квалификационни програми във вис-	Брой актуализирани учебни планове по педагогическите специалности във ВУ; Брой квалификационни програми по формиране на интердисциплинарни проф.			Актуализирани учебни планове по педагогическите специалности във ВУ; Създадени квалификационни програми по формиране на интердисциплинарни проф. компетентности; Сключени споразумения между ВУ и	МОН	ВУ, ИАПО, организации–партньори на МОН при изпълнение на политиките, НАОА

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				шите училища, насочени към формиране на интердисциплинарни професионални компетентности на учителите.	компетентности; Брой споразумения между ВУ и иновативни училища			иновативни училища		
„Модернизация на висшите училища“	Общ бюджет: 52 498 786,42 лева.	ОПНОИР 2014-2020 г.	2023 г.	Модернизиране на учебната документация, с фокус към приоритетните професионални направления, чрез въвеждане на компетентностен модел, мултидисциплинарност и интердисциплинарност, дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии в образователния процес	Брой въведени нови програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение Студенти, обучаващи се в област на висше образование "Педагогически науки"	0	0	Брой въведени нови програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение 107 Студенти, обучаващи се в област на висше образование "Педагогически науки" - 129	ВУ	ИАПО, НАОА
Регулярно актуализиране на програмите и методите на преподаване в съответствие с динамиката в изискванията за заемане на длъжността учител		Държавен бюджет	Учебната 2024/2025 г.	Повишаване на цифровата грамотност, цифровите умения и компетентности на учителите и насърчването на нагласите към използването на цифрово съдържание и технологии сред децата и учениците в обучението на всеки студент, който завършва с педагогическа квалификация.	Дял на гимназиалните учители, които се чувстват (много) добре подготвени за използване на ИТ в преподаването, %	OECD, TALIS	77,4% към 2018 г.		ВУ	МОН

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Усъвършенстване на системата за продължаваща квалификация на учителите в съответствие с ключовите компетентности и уменията за живот и работа през XXI век		Държавен бюджет	12/2024	Актуализирани програми за продължаваща квалификация на учителите. Разработена система за анализ на потребностите от продължаваща квалификация. Създаден регистър/база данни за проведените обучения на всеки учител. Разработена методика за проследяване на ефекта от обученията за професионално развитие на учителите на училищно ниво.				Брой актуализирани програми за продължаваща квалификация на учителите. Разработена система за анализ на потребностите от продължаваща квалификация.	МОН	РУО, ВУ, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Създаване на условия за обективно и продуктивно работеща система за атестирание на учителите, директорите и другите педагогически специалисти		Държавен бюджет	12/2023	Оценено съответствието на дейността на педагогическите специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнението на длъжността и със стратегията за развитие на детската градина, на училището или на центъра за подкрепа на личностното развитие				Брой атестирани директори, учители и други педагогически специалисти	МОН	РУО
Приоритетна област 4. Сплотени училищни общности и системна работа с родителите										
Оперативна цел 4.1. Създаване и развиване на ефективни училищни общности										
Създаване и развиване на училищни и микро-училищни (класни) общности между учители, ученици, родители и други заинтересовани страни		Държавен бюджет – при необходимост	12/2024	Подкрепа на създадените и активно работещите ученически съвети, които участват активно при вземането на решения на ниво училище, вкл. участие на училищните общности в планиране и реализиране на училищни събития - конкурси, празници, тържества, спортни събития и др. Организация на училищното пространство и инфраструктура с оглед превръщане на детската градина/училището в център на общността и място за диалог.				Брой училищни и микро-училищни (класни) общности	МОН	Училища, ДАЗД, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				Въведени програми за взаимодействие на училищната общност с различни заинтересовани групи, които да подпомагат включването на децата в образование, трайното им приобщаване и повишаването на образователните им резултати.						
Приоритетна област 5. Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция										
Оперативна цел 5.1. Преодоляване на регионалните, социално-икономическите и други бариери за достъп до образование										
Преодоляване на езиковите бариери пред децата и учениците, които не говорят български в семейството, както и децата на българите, които се завръщат от чужбина.		Национални програми за развитие на образованието Програма „Образование-ние“ 2021 -2027 г.	12/2024	Приложена методика за преподаване на български език като чужд език за деца, за които българският не е майчин и/или които не владеят български език. Осигурена подкрепа в детската градина/училището за развиване на речников запас и компенсиране на пропуски при усвояване на учебното съдържание. Разработени учебни помагала по български език като чужд за ученици от начален етап на образование.				Поне 27% от учениците, които не говорят на български език в семейството, получават целенасочена подкрепа в училище за развиване на речников запас и компенсиране на дефицитите при усвояване на учебното съдържание	МОН	Общини, ДГ, училища, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи. Проект ”Активно приобщаване в системата на предучилищно-то образование”, ОП НОИР		ОП НОИР Проект ”Активно приобщаване в системата на предучилищното образование”, ОП НОИР	2023	Разширяване на достъпа до предучилищно образование на децата от уязвими групи и живеещи в бедност.	Поне 90% от децата, участващи в дейности за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (сред тях деца от уязвими групи,		31 069	48 286	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					включително роми, участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция)					
„Активно общаване в системата на предучилищното образование“ ⁴⁴ ОПНОИР	Общ бюджет: 72 136 200 лв.	ОПНОИР 2014 - 2020 г.	Край на проекта: 2022 г.	Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи, включително: - разработване на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език за деца с друг майчин език/деца, които не владеят добре български език – за всички възрастови групи (3 - 6 г.) и за разновъзрастови групи; - разработване и осигуряване на учебни помагала, пособия, материали, софтуерни програми за обучение и др. по български език на деца с друг майчин език/деца, които не владеят добре български език – за всички възрастови групи (3 - 6-годишни) и за разновъзрастови.	Деца, приобщени в системата на предучилищното образование (сред тях деца от уязвими групи, включително роми, интегрирани в образователната система) Детски градини, подкрепени по ОП за осигуряване на среда за активно общаване в системата на предучилищното образование (включително за ранна превенция на		Деца, приобщени в системата на предучилищното образование (сред тях деца от уязвими групи, включително роми, интегрирани в образователната система) 38 267 Детски градини, подкрепени по ОП за осигуряване на среда за активно общаване в системата на предучилищното образование (включително за ранна превен-		МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					обучителни затруднения		ция на обучителни затруднения) 1949			
Създаване на условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование чрез определяне на защитени и средни детски градини и училища		Държавен бюджет		Повишен дял на обхванатите в образование и обучение деца и ученици; Намален дял на преждевременно отпадналите от образователната система.	Нетен коефициент на записване на населението в образователната система през учебната 2021/2022 година в %	данни на НСИ публикувани към 26.04. 2022 г.	Начално образование (I - IV клас - 83.6% Прогимназиално и средно образование (V-VII и VIII - XII клас) - 84.6%	Начално образование (I - IV клас - 85% Прогимназиално и средно образование (V - VII и VIII - XII клас) - 86%	МОН	РУО, общини, ДГ, училища
Преодоляване на регионалните и социално-икономическите бариери за достъп до образование	70 млн. лв. за цялата инвестиция по НПВУ	Национални програми за развитие на образованието НПВУ	2022-2024 г. 2026 г.	Осигурен безплатен, безопасен и екологичен транспорт на децата/учениците до образователните институции. Осигурени качествени и съвременни условия в ученическите обществения. Изградена достъпна архитектурна среда в образователните институции. Постигната устойчивост и надграждане на подкрепата за детските градини и училищата с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, с оглед привличане на учители за работа в тях и повишаване качеството на образованието. Изградени младежки центрове със съвременна материална база за развитие и реализация на учениците и младите хора. Подкрепа на дейността на центровете за подкрепа за личностното развитие	Осигурен безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас	Отчет на програмния бюджет на МОН за 2021 г.	Осигурен безплатен транспорт за 91 410 деца в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително посредством 5151 маршрута		МОН	РУО, общини, ДГ, училища
					Изградени младежки центрове	НПВУ	4 младежки центъра към м. 09.2022 г.	Изграждане на мин. 10 броя младежки центрове (в областни градове)	МОН	общини

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				Прилагане на модел, осигуряващ насърчаване на училищни партньорства между училища с различен профил от градски и селски райони.						
Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери	Общ бюджет за процедурата: 40 117 276, 18 лв.	Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	Начало - 2024 г. - Средата на 2027 г.	<p>Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери, в т.ч.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда, включително психологическа подкрепа и допълнителни обучения за деца/ученици с образователни затруднения, в т.ч. допълнителни обучения по български език, споделяне на културна идентичност и ценности; • Повишаване на капацитета и квалификацията на педагогическите специалисти и непедагогическите персонал, вкл. образователните медиатори за работа в мултикултурна образователна среда; • Насърчаване създаването на училищни общности, в които ученици, родители, учители и лидерски екип развиват умения за ефективно и равноправно взаимодействие в мултикултурна образователна среда; • Подкрепа за интензивна работа с родители: кратки обучения на родители относно техните права и задължения, свързани с образованието на децата им и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в 	Брой педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа в мултикултурна образователна среда	Неприложимо	Брой педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа в мултикултурна образователна среда - 5539	МОН	ИАПО, РУО, общини, ДГ, училища	
					Брой родители, обучени за включване в мултикултурна образователна среда		Брой родители, обучени за включване в мултикултурна образователна среда - 66 972			

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>системата на предучилищното и училищното образование, в т.ч. чрез участие на образователни медиатори.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование и за преодоляване на нефинансови бариери в малките населени места и в труднодостъпните райони чрез осигуряване на транспорт, хранене, ученическо общежитие; мобилност на преподаватели и адаптиране към работна среда в различни райони и с различни групи ученици, вкл. адаптационни програми и социални пакети за млади учители. • Подкрепа за приобщаваща образователна среда, осигуряване на учебници, познавателни книжки за децата в задължителна предучилищна възраст, учебни пособия и материали; допълнителна работа на педагогическите специалисти с ученици от уязвими групи (включително през лятото); • Подкрепа за ангажиране на местните общности с образователната институция чрез инициативи, като например доброволчески кампании в подкрепа на съответното училище. 						
Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“	Общ бюджет: 151 123 000 лв.	Програма „Образование“	2023 – 2027 г.	- Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, вкл. нови в системата учители и експерти от РУО, за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, вкл. соци-	Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование			Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование със специални образователни	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

			<p>ално-емоционалното учене в класните стаи, както и обучения на непедагогическия персонал, вкл. образователни медиатори и социални работници за подпомагане на обучението;</p> <p>- Интензивна работа с родители на ниво училище за формиране на положителни нагласи към образованието и за пълноценното им участие в образователния процес;</p> <p>- Допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученици със СОП, в риск, с хронични заболявания и изявени дарби за трайно приобщаване в училищното образование;</p> <p>Обща подкрепа за личностно развитие за достъп и трайно приобщаване на учениците в училищното образование като:</p> <p>- Допълнително обучение по учебни предмети с фокус върху обучението по български език на ученици, за които българският език не е майчин, допълнително обучение (вкл. синхронно обучение, когато е приложимо) за ученици с пропуски в усвояването на учебното съдържание, допълнително обучение и подкрепа за подготовка на учениците за национално външно оценяване, консултиране по учебни предмети и кариерно ориентиране на учениците;</p> <p>Повишаване на езиковата култура и познания чрез изучаването на чужд език и преодоляване на пропуски в обучението, стимулиране</p>	<p>със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие – до края на 2024 г.</p> <p>Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаването до края на 2024 г.</p> <p>Педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими</p>		<p>потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие – до края на 2024 г. -3415</p> <p>Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаването до края на 2024 г. – 38 511.</p> <p>Педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи, вкл. самостоятелно заети до</p>	
--	--	--	---	---	--	--	--

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>на творческите изяви и повишаване на мотивацията за учене чрез занимания по интереси приоритетно в тематични направления: „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“, „Технологии“, „Изкуства и култура“, „Гражданско образование“, „Екологично образование и здравословен начин на живот“, интеркултурно образование, чужди езици;</p> <p>Обогатяване на прилаганите образователни програми и практически занимания за екологично образование, за формиране на екологична култура, съзнание и поведение, запознаване с екологичните закони, защита, управление и разумно използване на природните ресурси, опазване на природната среда и на екологичното равновесие.</p> <p>Грижа за здравето посредством прилагане на ефективни програми за здравно образование, здравословно хранене, първа долекарска помощ, безопасно движение по пътищата.</p> <p>Подобряване на физическата култура чрез подкрепа за провеждането на тренировъчни занимания по видове спорт и на спортни дейности в училищата.</p>	<p>групи, вкл. самостоятелно заети до края на 2024 година</p>			<p>края на 2024 г. – 1667.</p>		
Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование	Общ бюджет: 140 538 892 ,95 лв.	Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	Начало края на 2023 г. - 2028 г.	- Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, вкл. нови в системата учители и експерти от РУО, за осъществяване на обща и допълнителна подкрепа за	Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование			Брой деца и ученици в предучилищното и училищното образование със	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

			<p>лично развитие, вкл. социално-емоционалното учене в детските градини, както и обучения на непедагогическия персонал, вкл. образователни медиатори и социални работници за подпомагане на обучението..</p> <ul style="list-style-type: none"> - Интензивна работа с родители на ниво детска градина за формиране на положителни нагласи към образованието и за пълноценното им участие в образователния процес; - Допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със СОП, в риск, с хронични заболявания и изявени дарби за трайно приобщаване в предучилищното образование; <p>Обща подкрепа за личностно развитие за достъп и трайно приобщаване на децата в предучилищното образование като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения на децата в детските градини; - Обучение чрез допълнителни модули за деца в детските градини, които не владеят български език, психологическа подкрепа и допълнително обучение по български език; - Прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие на деца в детските градини; индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески и/или сензорни затруднения. 	<p>със специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие – до края на 2024 г.</p> <p>Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование до края на 2024 г.</p> <p>Педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи, вкл.</p>		<p>специални образователни потребности (СОП), в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие – до края на 2024 г. -3415</p> <p>Брой родители, подкрепени в процеса на приобщаващото образование – до края на 2024 г. – 38 511.</p> <p>Педагогически специалисти и непедагогически персонал, обучени за работа с деца и ученици от уязвими групи заети, вкл. самостоятелно заети до края на 2024 г. – 1667</p>		
--	--	--	--	---	--	---	--	--

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					самостоя- телно заети до края на 2024 г.					
Оперативна цел 5.2. Взаимодействие с деца и родители за създаване на положително отношение към образованието										
Намаляване на дела преждевременно напусналите образователната система деца/ученици с фокус върху институциите с висока концентрация на деца/ученици от уязвими групи		Държавен бюджет Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	12/2024	<p>Разработена методика за оценка на потребностите на децата/учениците в риск от преждевременно напускане на училище.</p> <p>Създаден механизъм за проследяване на всеки случай на дете/ученик в риск от отпадане.</p> <p>Разработен и приложен инструмент за идентифициране на риск от преждевременно напускане на образователната система при деца и ученици.</p> <p>Подобрена ефективност на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система.</p>	<p>Групов нетен коефициент на записване 1 - 4 клас</p> <p>Дял на преждевременно напусналите образование и обучение</p> <p>Относителен дял на младежите (на възраст 20 - 24 навършени години) със завършено най-малко средно образование</p>	НСИ/Инфостат	83,6 %	85%	МОН	МТСП, МВР, ДАЗД, общини, ДГ, училища, ЦО-ИДУЕМ, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Подкрепа за успех	Общ бюджет: 140 923 697 ,44 лв.	ОПНОИР 2014 - 2020 г.	Край 2022 г.	Изработване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.	Деца, ученици и младежи от уязвими групи (включително роми), участващи в мерки за образователна		Деца, ученици и младежи от уязвими групи (включително роми), участващи в мерки за образователна интеграция и	Деца, ученици и младежи от уязвими групи (включително роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция - 32 898	МОН	МТСП, МВР, ДАЗД, общини, ДГ, училища, ЦО-ИДУЕМ, ИАПО, организации партньори на

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>Организиране и провеждане на обучения на педагогическите специалисти за прилагане на инструментариума за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа, както и други видове обучения на педагогически специалисти, според естеството и спецификата на идентифицираните нужди на учениците, които следва да бъдат в съответствие с плана за квалификационна дейност на съответното учебно заведение. Осъществяване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците в съответствие с чл. 17 и чл. 27 от Наредбата за приобщаващото образование чрез допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и допълнителни дейности, които са пряко насочени към преодоляване на обучителни затруднения по определените предмети.</p>	интеграция и реинтеграция		реинтеграция - 13 407			МОН при изпълнение на политиките
Разширяване обхвата в предучилищното и в училищното образование, чрез подкрепа за	Общ бюджет: 17 416 567, 54 лв.	Програма „Образование“	Начало на 2023 г. - 2028 г.	<ul style="list-style-type: none"> Разширяване на териториалния и демографския обхват на Механизма чрез допълване на екипите за обхват на местно ниво, вкл. с образователни медиатори; 	Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа			Брой деца и ученици обхванати от механизма за съвместна работа	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

<p>ефективното функциониране на механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици</p>				<ul style="list-style-type: none"> • Повишаване на капацитета и уменията на екипите за обхват, вкл. за работа с инструментариум за определяне на учениците в риск от отпадане; • Целенасочени информационни дейности и работа с родители за разясняване ползите от образование и задълженията за включване в предучилищно и училищно образование, ангажиране на местни власти и неправителствени организации; • Насърчаване изграждането на устойчиви партньорства между училища, детски градини, общини и неправителствени организации за пълен обхват и превенция на отпадането, вкл. популяризиране на добри практики за взаимодействие на институциите за включване на деца и ученици в образователната система. Създаване на ефективни училищни общности. 	<p>на институциите - до 2024 г.</p> <p>Брой членове на екипите за обхват, обучени за работа по Механизма за обхват и идентифициране на деца и ученици в риск от отпадане до 2024 г.</p>			<p>на институциите- до 2024 г.- 1 090</p> <p>Брой членове на екипите за обхват, обучени за работа по Механизма за обхват и идентифициране на деца и ученици в риск от отпадане до 2024 г. - 2075</p>		
<p>Прилагане на интервенции, насочени към многократно отпадащите ученици</p>		<p>Държавен бюджет</p>	<p>Учебната 2022 – 2023 г.</p>	<p>Анализ на причините за повторно отпадане от училище на регионално и местно ниво. Предприети действия за предотвратяване на повторното отпадане от училище.</p>	<p>Дял на преждевременно Напусналите образование и обучение по статистически райони от ниво 2 Северозападен</p>	<p>Евростат</p>	<p>Към 2021 г.</p> <p>19,3 %</p>		<p>МОН, РУО</p>	<p>Общини, училища</p>

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					Северен централен Североизточен Югозападен Южен централен Югоизточен		9,9 % 14,6 % 6,7 % 12,1 % 21,6 %	Осреднена стойност от 11,7%		
Работа с родители, семейства и общности за задържане, особено на реинтегрирани след отпадане от училище ученици	10 млн. лв. за 2022 г.	НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“ 2022	Учебната 2022/2023 г. Дейността може да продължи и през следващата учебна година	Разработени и приложени модели на взаимодействие дете/ученик – родители – учители – медиатори/социални работници за превенция на отпадането от образователната система основаващи се на анализи на причините за преждевременното отпадане.	Брой реинтегрирани деца и ученици след отпадане	Отчет на НП	Проведени срещи и дейности с участието на родители, учители, ученици – 525 училища към м. 09.2022 г.	Проведени срещи и дейности с участието на родители, учители, ученици – не по-малко от 900 за 2022 г.	МОН, РУО	Общини, училища
Оперативна цел 5.3. Подкрепа на развитието на специалистите в системата на предучилищното и училищното образование										
Осигуряване на приобщаваща среда за гарантиране активното участие в образователния процес и социализацията на всяко дете сред връстниците		Национални програми за развитие на образованието	12/2024	Анализ на необходимия брой образователни медиатори, педагогически съветници, психолози и социални работници в образователната институция. Осигурена подкрепа за развитие на професионалните умения и уменията за работа със семействата на учители, социални работници, образователни медиатори, помощници на учителя, помощник-възпитатели, кариерни консултанти. Институционализиране на ролята на образователните медиатори. Утвърдена програма за обучение и квалификация на образователните медиатори. Увеличен брой на образователните медиатори, педагогическите съветници, психолозите и социалните	Брой назначени образователни медиатори	Отчет на НП	967 образователни медиатори/ социалните работници, назначени в 721 училища – към м. 09.2022 г.	Назначени образователни медиатори и/или социални работници в изпълнението на националната програма – не по-малко от 900 за 2022 г.	МОН	МТСП, ЦОИ-ДУЕМ, общини, ДГ, училища, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				работници в екипите за обхват към образователните институции. Осигурени средства и материали в образователния процес за осигуряване на активното участие и социализация на всяко дете и всеки ученик съобразно неговите индивидуални потребности.						
Повишаване на компетентностите на педагогическите и непедагогическите специалисти, обусловени от индивидуалните потребности на децата и учениците от рискови групи		Държавен бюджет, Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.	12/2024	Обучени педагогически специалисти и непедагогически персонал за работа в мултикултурна среда, с ученици с трудности в обучението, от уязвими групи и с риск от отпадане. Разработена и приложена програма за подкрепа на педагогическите специалисти и непедагогически персонал за адаптирането им в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми. Разработена Национална електронна библиотека на учителите. Създадена платформа за споделяне на опит и взаимно учене за успешно включване и пълноценно участие на децата/учениците в образователния процес.				Брой обучени педагогически специалисти и непедагогически персонал за работа в мултикултурна среда, с ученици с трудности в обучението, от уязвими групи и с риск от отпадане. Разработена и приложена програма за подкрепа на педагогическите специалисти и непедагогически персонал за адаптирането им в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.	МОН	МТСП, ЦОИ-ДУЕМ, общини, детски градини, училища, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

								Създадена платформа – 1 бр.		
Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда	5 953 482,35 лева	ОПНОИР 2014 - 2020 г.	Край на проекта: 2023 г.	Провеждане на краткосрочни обучения на учители, педагогически специалисти и директори от училища и детски градини за работа в мултикултурна образователна среда.	Педагогически специалисти, включени в обучения за работа в мултикултурна среда; Образователни медиатори, включени в обучения по процедурата		Педагогически специалисти, включени в обучения за работа в мултикултурна среда - 2679 Образователни медиатори, включени в обучения по процедурата -29	Педагогически специалисти, включени в обучения за работа в мултикултурна среда - 5123 Образователни медиатори, включени в обучения по процедурата - 241	МОН	ИАПО
Оперативна цел 5.4. Прилагане на индивидуален подход към потребностите на всяко дете и на всеки ученик										
Създаване на индивидуални профили на децата/учениците и персонализиране на подкрепата за личностно развитие		Държавен бюджет	12/2024	Разработен и приложен модел на приобщаващи грижи и модели за адаптация и плавен преход на детето/ученика към условията в детската градина и в училището, както и на прехода между отделните етапи и степени на образование. Въведена в нормативната уредба възможност за включване на повече педагогически специалисти съобразно необходимостта в група/паралелка с оглед отделяне на повече внимание и грижи. Разработен и приложен инструмент за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на базата на индивидуални интереси, таланти и възможности.				Брой създадени индивидуални профили на децата/учениците	МОН	МТСП, ДАЗД, АСП, общини, детски градини, училища, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				Разработена и въведена програма за наставничество на ученици на училищно равнище с цел намаляване на преждевременното напускане на училище и развиване на умения.						
Обучение на учители на работното място как да използват наличните (цифрови) инструменти за анализ на индивидуалната образователна успеваемост на всеки ученик		Държавен бюджет	12/2024	Учениците в риск получават ефективна индивидуална подкрепа, насочена към техните трудности в ученето. Използване на цифрови инструменти за анализ на индивидуалната образователна успеваемост на всеки ученик и идентифициране на пропуски в ученето.					МОН	МТСП, ДАЗД, АСП, общини, училища, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Оперативна цел 5.5. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на деца и ученици със специални образователни потребности										
Подкрепа за прилагане на модел за функционална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците		Държавен бюджет	12/2024	Анализирана необходимост от методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в детски градини и училища и на взаимодействието им с регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО). Обучени специалисти за прилагане на модел за функционална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците. Разработени и приложени програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие, за индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески и/или сензорни затруднения.	Дял на прогимназиалните учители, които се чувстват (много) добре подготвени за работа с таланти ученици и ученици със СОП	OECD, TALIS	71,8% към 2018 г.	74%	МОН	Общини, детски градини, училища, РЦПППО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Осъществяване на дейности за лично развитие на децата и учениците от институциите в системата на предучилищното и училищното образование по проект "Подкрепа за приобщаващо образование"		ОП НОИР Проект "Подкрепа за приобщаващо образование"	2023	Проведени дейности за стимулиране овладяването на ключови компетентности и за формиране на личностни качества и социални компетентности чрез прилагане на компетентностния подход. Повишени образователни резултати. Придобити и подобрени ключови компетентности при децата и учениците със СОП.	Деца и ученици със специални образователни потребности от детски градини и училища до основна степен на образование			Деца и ученици със специални образователни потребности от детски градини и училища до основна степен на образование - 4100	МОН	Детски градини, училища, РЦПППО
Осигуряване на иновативни образователни технологии и обогатяване на специализираната подкрепяща образователна среда	421 758 лв. по Модул 2 на НП „Подкрепа за лично развитие на децата и учениците“	НП „Подкрепа за лично развитие на децата и учениците“	12/2024	Оборудвани и обзаведени ресурсни, сензорни и др. кабинети, съобразно нуждите на децата и учениците, вкл. за допълваща и алтернативна комуникация за невербални деца, видео ресурси за работа в домашна среда. Реализиране на иновативни образователни технологии при деца и ученици със специални образователни потребности. Създаване и използване на адаптирани отворени образователни ресурси за деца/ученици със СОП.	Изграждане и обновяване на Съоръжения, вкл. асансьори и рампи за деца с двигателни затруднения	През 2022 г. са финансирани 17 проектни предложения на РЦПППО и едно проектно предложение на ДЛЦ, гр. София			МОН	Детски градини, училища, РЦПППО, ЦПЛР, РУО
Проектиране и изграждане на рампи; Адаптиране и изграждане на санитарни възли; Ремонт на прилежаща инфраструктура; Изпълнение на асансьор;	700 000 лв.	Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“ от НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ за 2022 г.	12/2022	Осигурени условия за свободен достъп на хора с увреждания и специални образователни потребности до държавните училища и специализираните обслужващи звена чрез изграждане на достъпна архитектурна среда	-Брой извършени строително-монтажни работи за създаване на достъпна среда – 14; - Брой доставени и монтирани съоръжения	16 бр. извършени СМР;	14 извършени СМР;	4 бр. монтирани съоръжения		4 бр. монтирани съоръжения.

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Доставка и монтаж на платформени съоръжения.					за създаване на достъпна среда – 4					
Подкрепа за приобщаващо образование	31 000 000 лв.	ОПНОИР 2014-2020 г.	Край: 2023 г.	<p>Разработване и прилагане на модел за функционална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности и с хронични заболявания в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Разработване на специализирани дидактически материали (учебна литература, адаптирани учебни помагала и други) за работа с деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби.</p>	<p>Брой деца и ученици с хронични заболявания, в риск, с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие по операцията</p> <p>Включени в дейности деца и ученици със специални образователни потребности</p>		<p>Брой деца и ученици с хронични заболявания, в риск, с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие по операцията - 1698</p> <p>Деца и ученици със специални образователни потребности, включени в дейности, подкрепени - 3229</p>	<p>Брой деца и ученици с хронични заболявания, в риск, с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие по операцията - 7700</p> <p>Деца и ученици със специални образователни потребности, включени в дейности, подкрепени - 4100</p>	МОН	ИАПО
Оперативна цел 5.6. Образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми, на търсеци или получили международна закрила и мигранти										
Реализиране на ефективна образователна интеграция и пълноценна социализация на деца и ученици от етническите малцинства		Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.; Национални програми	12/2024	<p>Проведени обществени кампании за превенция на негативни нагласи и език на омраза.</p> <p>Проучени причини за сегрегацията и предприети мерки въз основа на резултатите от проучването.</p> <p>Приложени политики за толерантност и уважение към културните различия и ефективно междукул-</p>	75% от детските градини и училищата са провели кампании за адресиране на негативни нагласи			82% от детските градини и училищата са провели кампании	МОН	Общини, детски градини, училища, ЦО-ИДУЕМ, ИАПО, ДАЗД, АСП, организации партньори на

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				турно взаимодействие, за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност.					МОН при изпълнение на политиките
Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование-Компонент 2 .	Общ бюджет: 5 305 497, 96 лв.	ОПНОИР 2014-2020 г.	2023 г.	<p>Допълнително обучение по български език за децата и учениците (вкл. за децата и учениците, търсеци или получили международна закрила), за които българският език не е майчин;</p> <p>Допълнителни занимания със застрашени от отпадане от училище ученици от етническите малцинства и учениците, търсеци или получили международна закрила;</p> <p>Реинтегриране в образователната система на младежи до 18 г., отпаднали от училище;</p> <p>Осигуряване на подходяща образователна среда за включване на учениците от ромски произход от обособените по етнически признак училища чрез постапен прием в училища извън ромските квартали (вкл. транспортирането им при необходимост от ромските квартали/махали в градовете до училище);</p> <p>Подобряване на образователната среда в детски градини и училища извън ромските махали в градовете, в които се обучават интегрирано деца и ученици от етническите малцинства и търсеци или получили международна закрила</p>	Деца, ученици и младежи от етнически малцинства (включително роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция	Деца, ученици и младежи от етнически малцинства (включително роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция - 1434	Деца, ученици и младежи от етнически малцинства (включително роми), участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция - 6654	МОН	ИАПО
Подкрепа на уязвими групи	327 445, 44 лв.	ОПНОИР 2014-2020 г.	Край: 2023 г.	Подкрепа за продължаване на образованието на лицата от целевите	Ученици от уязвими	Ученици от уязвими	Ученици от уязвими групи във	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

за достъп до висше образование				групи във висши училища чрез допълнителни обучения на ученици от уязвими групи от втори гимназиален етап, с цел успешно полагане на държавни зрелостни изпити съгласно ЗПУО (задължителни и допълнителни зрелостни изпити) и кандидатстване във висше училища. Подкрепа за обучението на студенти от уязвими групи в първи курс	групи във втори гимназиален етап Студенти от уязвими групи в първи курс, редовна или задочна форма на обучение		групи във втори гимназиален етап - 0 Студенти от уязвими групи в първи курс, редовна или задочна форма на обучение - 0	втори гимназиален етап – 513 Студенти от уязвими групи в първи курс, редовна или задочна форма на обучение - 105		
Оперативна цел 5.7. Подкрепа за пълноценно участие в образователния процес на деца и ученици с изяви дарби										
Осигуряване на подкрепа на деца с изяви дарби за високи постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта		Държавен бюджет	12/2024	Осигурен равен достъп до спортна и културна инфраструктура и обучение. Приложен инструмент за откриване на деца и ученици с изяви способности и дарби в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Осигурена допълнителна подкрепа за личностно развитие, вкл. чрез стипендии, на деца с изяви дарби за високи постижения.				Брой подкрепени деца с изяви дарби	МОН-ММС, МК, ДАЗД	Детски градини, училища, общини, ЦПЛР, НДД, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Прецизиране ролята на ЦПЛР в подкрепата за личностно развитие на децата и учениците		Държавен бюджет	12/2022	Извършен анализ на функциите, ефективността и ресурсите на ЦПЛР в подкрепата за личностно развитие на децата и учениците. Разширена роля на ЦПЛР в процеса на личностно развитие на децата и учениците.					МОН	ЦПЛР, общини, НДД, организации-партньори на МОН при изпълнение на политиките
Оперативна цел 5.8. Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции										
Прилагане на цялостен училищен подход за създаване на сигурна среда и	700 000 лв. по Модул „Сигурност в училище“ за 2022 г.	НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и	12/2024	Изградени и/или модернизиранни системи за сигурност и контрол на достъпа в детските градини и училищата.	Снабдяване на училищата с алармени системи		104 бр. системи за видеонаблюдение и контрол на	За 2022 г.: * Изграждане на минимум 15 броя сигнално-известителни	МОН	ДАЗД, РУО, детски градини, училища, органи-

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

превенция на насилието и тормоза		достъпна образователна среда“, Модул „Сигурност в училище“ за 2022 г.; Държавен бюджет		Създадени групи в детските градини/училищата за повишаване на социалните умения за подобряване на общуването и решаване на конфликти по ненасилствен начин. Осигурена психологическа и педагогическа подкрепа за децата, учениците и родителите за превенция и противодействие на насилието и тормоза. Проведени обучения за повишаване на капацитета и компетенциите на РУО, детски градини и училища за оказване на социално-емоционална подкрепа на децата и учениците (вкл. за разпознаване и справяне с по-висока тревожност, емоционални травми, чувство за отчуждение и др.) и за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието. Създадени центрове по медиация за справяне с агресията, в които медиатори са ученици и учители.	теми, системи за видео наблюдение и системи за контрол на достъпа		достъпа, изградени през 2021 г.	системи; * Изграждане на минимум 20 броя системи осигуряващи наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център. * Изграждане на минимум 20 броя системи за контрол на достъпа.		зации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Оперативна цел 5.9. Разширяване на възпитателната функция на образователните институции										
Назначаване на повече педагогически съветници, психолози, помощници на учителя, медиатори и социални работници в училищата и детските градини		Държавен бюджет		Формиране на личностни качества, ценности, нагласи и мотиви, които да подпомогнат пълноценното развитие на детето/ученика като личност и член на обществото. Приоритизиране на възпитателната работа, включително за възпитаването на децата и учениците като достойни граждани на България, Европа и на света.					МОН	ДАЗД, РУО, детски градини, училища, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Оптимизиране на взаимодействието		НП „Подкрепа на образователните		Формирани положителни нагласи към образованието от страна на учениците от уязвими групи и на			Проведени мероприятия – събития и	Брой проведени мероприятия	МОН	ДАЗД, РУО, детски гра-

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

вието на училището с родителите на учениците от уязвимите групи чрез активното участие на образователните медиатори и социалните работници		медиатори и социалните работници“		техните родители чрез организирани и провеждане на дейности на образователните медиатори и/или социалните работници с родителите.			други дейности, с участието на родители, учители и представители на местната общност – не по-малко от 900 за 2022 г.			дини, училища, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Приоритетна област 6. Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие										
Оперативна цел 6.1. Насърчаване и развитие на култура за иновации										
Мултиплициране на успешните иновации във всички училища		Държавен бюджет	12/2024	Разработена и приложена методика за картографиране и оценка на прилаганите иновации. Разработен и приложен инструментариум за самооценка на иновационните дейности от образователните институции, вкл. публично оповестяване на обобщените резултати. Създадени професионални учещи/учебни общности за въвеждане на иновации. Обогатена и обновена национална електронна библиотека и платформа edumon.bg с ресурси за обмен, визуализация и публикуване на иновационни практики и представяне на иновативни продукти			600 одобрени проекта по НП „Иновации в действие“ за 2021 г.	1000 иновации в 28 области на страната. Ежегодно актуализиране на списъка на иновативните училища. Не по-малко от 600 одобрени училища по НП "Иновации в действие" Минимум 1 национален и 6 регионални форум на иновативните училища годишно	МОН	РУО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Подкрепа за създаване и функциониране на иновативни детски градини	400 000 лв. за 2022 г.	НП „Хубаво е в детската градина“	12/2024	Изготвена процедура за кандидатстване, одобрение и последваща оценка на иновативни детски градини (ДГ). Подкрепени и разпространени работещи иновативни практики в детските градини.	Брой детски градини, реализирали дейности по програмата	Отчет на НП	116 детски градини, реализирали дейности по програмата – към м. 09.2022 г.	Ежегодно участие на ДГ в дейности по иновации	МОН	РУО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Изграждане на мрежа за иновации и партньорство	2 300 000 лв. за 2022 г. по НП „Иновации в действие“	Държавен бюджет	12/2024	Разработена концепция и създадена мрежа за иновации между МОН, РУО, детски градини, училища, представители на висшите училища, научните среди, бизнеса и неправителствения сектор, с общи цели и теми за обмен на нововъведения и взаимна подкрепа.	Проведени форуми за иновации	Отчет на НП	неприложимо	Проведени минимум 2 годишни срещи/форуми/консултации на мрежата	МОН	РУО, ВУ и НО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Оперативна цел 6.2. Иновации в образователния процес										
Създаване на национална STEM среда за умения за утрешния ден	576 151 000 лв.	НПВУ, инвестиции „STEM центрове и иновации в образованието“	12/2024	<p>Разработени анализ и оценка на използваните методи на преподаване в обособената образователна STEM среда и отличаване на добри практики.</p> <p>Реализирани обучения за учители в училища с изградена STEM среда.</p> <p>Въведено проектно-базирано обучение в присъствена форма и обучение в електронна среда.</p> <p>Разработени и въведени иновативни, интердисциплинарни STEM образователни програми.</p> <p>Създадено сътрудничество за мултиплициране на ефективни иновации между иновативни образователни институции, между иновативни и неинновативни училища.</p> <p>Въведена хибридна организация на обучение (присъствено и дистанционно) чрез използване на отворени образователни ресурси и прилагане на иновативни методи на преподаване.</p> <p>Създадени ученически научно-изследователски общности</p>	Изградена STEM среда/ учебни центрове във всички училища	НПВУ	Изградени и оборудвани общо 263 малки и големи STEM центрове	Брой училища с изградени STEM центрове - 2243	МОН	РУО, ВУ, ИАПО, Национален STEM център, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Оперативна цел 6.3. Иновации в образователната среда										

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Подобряване на образователната среда чрез създаване на училищни центрове със STEM среда		НП „Изграждане на училищна STEM среда“ за 2020 и 2021 г. НПВУ	12/2024 2026 г.	Стартирани дейности за изграждане на образователна STEM среда във всички училища Обзаведени и оборудвани STEM кабинети (природни науки, дигитални технологии, инженерство и математика).	Изградена образователна STEM среда	НПВУ	263 кабинета, изградени през 2020 и 2021 г. и изграждане на STEM центрове в училищата по НПВУ	Изградени STEM центрове във всички училища по НПВУ	МОН	РУО, ИАПО, ВУ, Национален STEM център, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Подобряване на образователната среда за обучение на ученици с изявен интерес към природни науки и математика		НПВУ	2026 г.	Стартирани дейности за изграждане на Национален STEM център и 3 регионални STEM центъра за обучение на ученици с изявен интерес към природните науки и математиката.	Изградени и оборудвани STEM кабинети	НПВУ	263 кабинета, изградени през 2020 и 2021 г.	Функциониращи Национален STEM център и 3 регионални STEM центъра	МОН	РУО, общини, ИАПО, Национален STEM център
Подобряване на образователната среда чрез изграждане на предразполагащи условия за учене в образователната институция		НПВУ – инвестиция „Модернизация на образователна инфраструктура“ и НП за развитие на образованието	12/2024	Създадени естетични, модерни и гъвкави пространства в училищата и в детските градини, които позволяват адаптация спрямо променящите се потребности на обучените и иновативните практики. Изградени зелени класни стаи на открито, открити детски и спортни площадки и площадки по БДП.	Брой образователни институции с цялостен обновен облик; Брой изградени нови детски градини и училища; Брой обнови общестия	НПВУ	неприложимо	До 2024 г. поне на 70% постигнати следните стойности, заложи в НПВУ до 2026 г.: - Брой образователни институции с цялостен обновен облик – 140 детски градини и училища, в т.ч. 24 центъра за високи постижения в ПОО; - Брой изградени 8 нови детски градини и 8 училища;	МОН	РУО, общини, детски градини, училища, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

								- Брой обнови минимум 23 общешития в системата на образованието;		
Оперативна цел 6.4. Развитие на образованието в дигитална среда и чрез дигитални ресурси										
Развиване на дигитална и медийна грамотност и умения за киберсигурност в училищната общност. Развиване на дигитална компетентност и дигитално творчество		Държавен бюджет	12/2024	Разработени информационни и обучителни материали, предоставени за свободно ползване. Реализирани практически обучения на ученици, учители, родители и общността за надграждане на знанията и уменията. Създадени възможности за развитие на умения за създаване, използване и моделиране на изкуствен интелект	Население, притежаващо основни цифрови умения	DESI	29% към 2019 г	32%	МОН	МВР, ДАЗД, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Равен достъп до училищно образование в условията на кризи	Общ бюджет: 109 562 541 , 93 лв.	ОПНОИР 2014-2020 г.	Край:2023 г.	Обезпечаване на образователния процес в условията на кризи- закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици за обезпечаване на образователния процес в условията на кризи. Обучение на ученици, вкл. от уязвими групи за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда Обучение на педагогически специалисти за усъвършенстване на уменията им за преподаване/провеждане на занимания от разстояние в електронна среда Обучение на образователни медиатори и родители за придобиване на	Брой участници, които придобиват умения за обучение от разстояние	Отчет ОПНОИР	Брой участници, които придобиват умения за обучение от разстояние- 210000	Брой участници, които придобиват умения за обучение от разстояние- 44 775	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				умения за работа в електронна среда (в т.ч. образователни платформи, търсене на електронно съдържание и др.						
Дигитална трансформация на училищното образование в т.ч. ПОО	Общ бюджет: 246 473 969 , 84 лв.	Програма „Образование“ (ПО) 2021-2027 г.	2024 г./2027 г.	<ul style="list-style-type: none"> • Внедряване на иновативни решения в общото училищно образование, вкл. въвеждане на софтуерни решения за анализ и оценяване на образователните резултати, основани на използване на компютърно моделиране, алгоритми и изкуствен интелект; въвеждане на инструменти за персонализация на ученето; интегриране на наложени платформи за обучение (от разстояние в електронна среда ОРЕС) и надграждане на създадената библиотека с електронни ресурси и съдържание за учене и преподаване; • Анализ на съществуващите практики, евентуални нормативни промени, обучение и въвеждане на подходящи формати за обмен на опит между учители и училища и надграждане на капацитет за подобряване условията за максимално ефективно преподаване и учене във виртуална среда и виртуални класни стаи, за провеждане на ОРЕС и прилагане на хибридна и смесена форма на обучение (blended learning/1:1 модел); • Подкрепа на дигиталната трансформация чрез повишаване на дигиталните компетентности и умения на педагогическите специалисти, учениците и родителите чрез обучения и информационни 	Брой подкрепени деца и ученици	ПО	неприложимо	Брой подкрепени деца и ученици -202839	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>кампании за опасностите в интернет, отрицателния ефект на фалшивите новини и др.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подкрепа за осигуряване на цифрово приобщаване, в т.ч. обучение на ученици от уязвими групи, вкл. роми, за придобиване на умения за ОРЕС, осигуряване на технически средства за целите на обучението, като се надградят мерките по React-EU и др.; • Надграждане на мерките за създаване на Национална STEM среда по НПВУ чрез подкрепа за практическа работа на ученици в лабораторна среда за натрупване на знания и умения, свързани с природни науки, математика и информатика, добавена виртуална реалност, работа в екип, аналитично и критично мислене, използване на научноизследователски методи и подходи, създаване на практически решения за решаване на проблеми; • Синхронизиране и консолидация на съществуващите вътрешни информационни системи и бази данни в системата на образованието чрез въвеждане на специализирани софтуерни решения за интегриране, проследяване, анализ и оценяване на ключови данни и индикатори за развитието на образованието 						
Осигуряване на дигиталната подготвеност и безопасност в	12 500 000 лв. за 2022 г.	НП ИКТ, Програма „Образование“	12/2024	Разработена и въведена програма за дигитална подготвеност на училищата, чрез осигуряване на: свободен, защитен/безопасен достъп	Въвеждане на облачна среда и единна	НП „Информационни	Ученици/ деца от училища /детски градини,	За 2022 г. 80 нови институции от системи	МОН	Общини, училища, ИАПО, организации партньори на

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

образователните институции				<p>по интернет; високо-технологично съвременно оборудване и образователна среда; устройства за ученици и учители. Осигурени условия за провеждане на обучение от разстояние в електронна среда и по-високо качество на дистанционното обучение чрез достъп до виртуална класна стая и чрез педагогическа подкрепа за обучение от разстояние в електронна среда. Изготвяне на насоки за виртуалното предоставяне на образователни дейности в подкрепа на практики и техники на преподаване.</p>	<p>платформа за образователни услуги и съдържание</p>	<p>и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на училищното и училищното образование“</p>	<p>включени в дейности по процедурата 49157 Брой педагогически специалисти, включени в обучения за усвояване, въвеждане и прилагане на иновативни методи на преподаване чрез използването на съвременни ИКТ-694</p>	<p>мата на училищното образование с внедрени модерни технологии в образователния процес; 200 нови учители и центрове за подкрепа на личностно развитие, подпомогнати в дейностите, свързани с учебния процес</p>		<p>МОН при изпълнение на политиките</p>
Образование за утрешния ден	Общ бюджет: 103 213 202,01 лв.	ОПНОИР 2014-2020 г.	Края на 2022 г.	<p>Изграждане на облачна среда и внедряване на платформа за образователни услуги и съдържание с надежден комуникационен достъп на потребители експерти, педагогически кадри, ученици и родители Изграждане на модерна защитена образователна среда в училищата и детските градини, базирана на съвременни съоръжения/оборудване за онагледяване/представяне на учебния материал чрез ИКТ (като интерактивни дъски, интерактивни маси за ДГ, таблети, мултимедийни проектори и дисплеи за визуализация на интерактивно съдържание, специализирана съвременна техника и за ученици със сензорни увреждания, аутисти, ДЦП, др.)- .</p>	Изградена облачна среда	В процес на изграждане		<p>Ученици/деца от училища /детски градини, включени в дейности по процедурата- 220 000 Брой педагогически специалисти, включени в обучения за усвояване, въвеждане и прилагане на иновативни методи на преподаване чрез използването на съвременни ИКТ-26 900</p>		

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>Повишаване на дигиталната компетентност и умения на учениците под формата на извънкласни дейности (клубове по интереси и допълнителни занимания по ключови дигитални умения – базови и за напреднали, включително и компютърно моделиране/кодирание)</p> <p>Обучения на педагогически и непедагогически специалисти</p>	<p>ски граждани, включени в дейности по процедурата Брой педагогически специалисти, включени в обучения за усвояване, въвеждане и прилагане на иновативни методи на преподаване чрез използването на съвременни ИКТ</p>				
Интелигентна цифровизация на образованието в синхрон с усилието за изграждане на електронно управление	Държавен бюджет	12/2024	<p>Изградена информационна и комуникационна среда, в която се интегрират използваните към момента дигитални образователни инструменти и данните, които те произвеждат.</p> <p>Осигурен автоматизиран обмен на информация с цел улесняване ежедневните образователни и административни дейности.</p>			Изградена информационна и комуникационна среда	МОН	Общини, РУО, училища, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките	
Надграждане на единната облачна среда и осигуряване на децентрализирано, автономно	Държавен бюджет	12/2024	<p>Разработен план за адаптиране и интегриране на съществуващите регистри, платформи, приложения и услуги в системата на образованието в единната платформа на МОН.</p>			Функционираща „дигитална раница“	МОН	Общини, училища, организации партньори на	

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

използване на дигитални инструменти, услуги и ресурси				<p>Разработени и предоставени за безвъзмездно ползване дигитални образователни ресурси, съобразени с актуалните потребности на учители и ученици.</p> <p>Използване на „дигитална раница“ с интерактивни уроци, тестове, упражнения, събрани на едно място текстове, изображения, интерактивни презентации, 3D модели, видео- и аудиоклипове, виртуална и добавена реалност.</p> <p>Развити вътрешни и външни (включително международни) училищни мрежи за осигуряване на бърз, защитен и надежден достъп до дигитални ресурси;</p> <p>Осигурено безвъзмездно ползване на електронно четими учебници на съответните печатни издания.</p>						МОН при изпълнение на политиките
Развитие на образованието в дигитална среда и чрез дигитални ресурси по Проект “Образование за утрешния ден”		ОПНОИР Проект “Образование за утрешния ден”	2023	<p>Разработване на дигитално образователно съдържание като електронни учебници и е-помагала по учебни предмети, интерактивни и мултимедийни уроци, образователни приложения и игри, тестове и др. Контрол на съответствието на дигиталното съдържание с утвърдените програми и добрите педагогически практики;</p> <p>Идентифициране и утвърждаване на стойностни дигитални образователни ресурси – международни и национални, с отворен достъп и внедряването им в платформата за образователни услуги и съдържание (вкл. и за ученици със сензорни увреждания, аутисти, ДЦП и др.)</p>	Използвани дигитални ресурси	Отчет по ОП НОИР	Училища и детски градини, включени в дейности за въвеждане на иновативни методи на преподаване, чрез използване на съвременни ИКТ - 2080	Училища и детски градини, включени в дейности за въвеждане на иновативни методи на преподаване, чрез използване на съвременни ИКТ - 2000	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Оперативна цел 6.5. Образование за устойчиво развитие									
Развитие на глобалното образование и образованието за устойчиво развитие	Държавен бюджет, проектно финансиране	12/2024	<p>Разработена визия и цели за придобиването на знания и умения за устойчиво развитие чрез обучение на учители и непедagogически персонал, обмен на добри практики и създаване на професионални учещи общности, участие в международни мрежи.</p> <p>Ефективно приложен модел за глобално образование и устойчиво развитие за интегриране в образователния процес на темите екология, климат, намаляване на отпадъците, повишаване на енергийната ефективност, човешки права, здравно образование.</p> <p>Създадени и използвани отворени образователни ресурси и модели за устойчиво развитие на национално, регионално и институционално ниво</p>	<p>Публикувани нови дигитални образователни ресурси по теми в националната електронна библиотека и в edu-box.mon.bg</p>	<p>Електронна библиотека и edu-box.mon.bg</p>	<p>Публикувани 50 нови дигитални образователни ресурси</p>	<p>Публикувани мин. 100 нови дигитални образователни ресурси по тези теми в националната електронна библиотека</p>	<p>МОН</p>	<p>Общини, МТСП, МЗ, ММС, МК, училища, НЦКПС, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките</p>
Оперативна цел 6.6. Модернизиране на образователната инфраструктура към устойчиво развитие									

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

Изграждане на цялостен обновен облик на образователните институции с фокус върху устойчивото развитие и зеления преход		НПВУ – инвестиция “Модернизация на образователна инфраструктура”	12/2024	Разкрити нови места за деца в детски градини. Въведен едноменен режим на обучение във всички училища. Реализирани инфраструктурни и технологични решения за модернизация на образователните институции и на средата за обучение, вкл. оптимизирано и естетизирано вътрешното пространство в образователните институции и осигурен безопасен достъп на всяко дете/ученик до образование. Създадени условия за целодневна организация на учебния ден, спорт, игри, занимания по интереси, дискусии по различни теми, зелени класни стаи на открито, площадки по безопасност на движението по пътищата, летни и зимни лагери. Подобрена ефективност на използването на ресурси, включително енергийна ефективност.	Брой изградени нови ДГ и училища	Отчет НПВУ	Изграждане на 8 нови ДГ Изграждане на 8 нови училища	Изградени 2 нови ДГ и 2 нови училища	МОН	РУО, общини, детски градини, училища
Приоритетна област 7. Реализация в професиите на настоящето и бъдещето										
Оперативна цел 7.1. Професионално образование и обучение, съответстващо на динамиката на пазара на труда										
Насърчаване на интереса към ПОО по приоритетни професии и по специалности с прогнозиран бъдещ недостиг на пазара на труда	В рамките на бюджет на МОН за 2023 и 2024 г.	Бюджет на МОН	12/2024	Увеличен дял на записаните ученици в ПОО по приоритетни професии и по специалности с прогнозиран бъдещ недостиг на пазара на труда. Ежегодно актуализиране на Списъка на защитените от държавата специалности от професии и на Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.	Брой на учениците в ПОО Списък на защитените от държавата специалности от професии. Списък със специалности от	НСИ	152 878 учащи в професионалните училища за учебната 2021/2022 г., в т.ч. в частни училища и в колежи с прием след средно образование		МОН, МТСП НА-ПОО, АЗ, МИ	Общини, партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.</p> <p>Степен на удовлетвореност на участващите предприятия по отношение на качеството на знания и компетентности на учениците. Население на 25 - 64 навършени години със завършено средно образование и придобита професионална квалификация</p>	<p>Данни на НСИ, публикувани към 17.03.2022 г.</p>	<p>ПО данни на НСИ за 2021 г. Общ брой: 1 118 800 О тях по възраст: 25 - 34 г. – 15,91% 35 - 44г. – 23,97 % 45 - 54 г. – 30,57% 55 - 64г. – 29,55 %</p>		
--	--	--	--	--	--	---	--	--

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

<p>Подкрепа за практическото обучение на учениците, навършили 16 години от училищата, осъществяващи професионална подготовка чрез допълнителни практики в реална работна среда проект “Ученически практики” - 2, ОП НОИР</p>		<p>ОП НОИР Проект “Ученически практики”- 2,</p>	<p>2023</p>	<p>Повишаване на ефективността от партньорствата между училищата, осъществяващи професионална подготовка и работодателите за подобряване на практическите умения на учениците в съответствие със специфичните нужди на пазара на труда.</p>	<p>Брой ученици, участващи в дейности по практическо обучение в реална работна среда</p>	<p>Отчет по ОП НОИР</p>		<p>11 649</p>	<p>МОН</p>	<p>Професионални училища, РУО</p>
<p>Обвързване на ПОО с потребностите на пазара на труда</p> <p>„Модернизирани на професионалното образование и обучение“</p>	<p>Общ бюджет: 70 000 000 лева</p>	<p>Програма РЧР, Програма „Образование“ 2021 -2027 Програма Еразъм, Национални програми</p> <p>Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.</p>	<p>12/2024</p>	<p>Разработена и пилотирана методика за анализ на потребностите на икономиката от специалисти. Разработване и прилагане на нов Списък на професиите за професионално образование и обучение (СППОО), Държавни образователни стандарти (ДОС), учебни планове и програми, национални изпитни програми вкл. междусекторни, по определени сектори и др., чрез използване на Секторни съвети на уменията за съвместна работа между училища и други доставчици на ПОО, бизнеса и др. Въвеждане на компетентностни профили на учители и преподаватели по професионална подготовка и обучението им по специфични за професията умения. Въвеждане на гъвкави пътеки, микро-квалификации и кредити в</p>	<p>ЗИД на ЗПОО СППОО</p>		<p>Ежегодно актуализиране на Списъка на професиите в ПОО</p>	<p>4 проучвания; Разработена и внедрена методика</p> <p>Брой професионални училища, въвели модернизираните учебни планове и програми по професионална подготовка –</p>	<p>МОН, НА-ПОО</p> <p>МОН</p>	<p>МТСП, ВУ, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките</p> <p>ИАПО</p>

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>ПОО с цел мобилност и проходимост между професии, сектори и образователни нива.</p> <p>Съвместно разработване и въвеждане на образователни материали по професионална подготовка за важни за икономиката на региона и пазара на труда сектори с иновативно цифрово учебно съдържание, използване на изкуствен интелект, виртуална реалност и смесено обучение (blended learning)</p>				етапна цел до 2024 г. - 58		
Оперативна цел 7.2. Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето										
<p>Повишаване качеството и приложимостта на ПОО; Функционираща система за проследяване на завършилите програми за ПОО</p> <p>Подкрепа за дуалната система на обучение</p>			12/2024	<p>Повишена квалификация на учителите в ПОО за прилагане на компетентностния подход и за придобиването на знания за новостите в техниките и технологиите, динамично развиващите се производствени технологии.</p> <p>Създадени партньорства между бизнеса и образованието за разширяване обхвата и повишаване качеството на практическото обучение и за споделяне на оборудване и обмен на ресурси.</p> <p>Разширено практическо обучение в реална работна среда (с акцент върху дуалната система на обучение) по отношение на географския обхват и на възможностите за избор на специалности и професии.</p> <p>Актуализирано учебно съдържание в сътрудничество с бизнеса, висши училища, научни организации.</p> <p>Включени ученици в „риск от отпадане“ в допълнително обучение</p>	<p>Брой учители и наставници в ПОО, участвали в организирани от работодателите програми</p> <p>Брой ученици в дуално обучение</p> <p>Разработени, утвърдени и/или актуализирани учебни планове и учебни програми във връзка с въвеждане</p>		<p>10 450 ученици за учебната 2021/2022 г.</p> <p>Разработен и пилотиран механизъм за проследяване на реализацията на завършилите професионално образование и обучение.</p>	МОН	<p>МТСП, НЦПКПС, ВУ, БАН, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките</p>	

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

<p>Развитие на дуалната система на обучение в ПОО</p>	<p>Общ бюджет: 24 425 618,58 лв.</p>	<p>ОПНОИР 2014-2020 г</p>	<p>Край на проекта: 2023 г.</p>	<p>и/или гъвкави пътеки за повторно включване в ПОО. Увеличен дял на завършили ученици, които работят в сфери близки или свързани с областта на завършеното от тях професионално образование. Обучения за повишаване на квалификацията и компетентностите на учителите и на преподавателите по професионална подготовка, включително теоретично и практическо обучени Разработване на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво. Предоставяне на подкрепа на ученици от първи гимназиален етап в дуална система на обучение, посредством участия в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие Обучения на наставници в педагогически и методически умения.</p> <p>Допълнителна професионална подготовка за ученици, информационни кампании, обучения на учители и наставници, кариерно ориентиране, пробно стажуване с фокус цифрова, зелена икономика, син растеж, индустрия 5.0 и ИСИС.</p>	<p>на дуално обучение, модулно обучение, нови професии за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО</p> <p>Разработени, утвърдени и/или актуализирани учебни планове и учебни програми във връзка с въвеждане на дуално обучение, модулно обучение, нови професии за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО</p> <p>Брой професионални гимназии/училищата с паралелки</p>		<p>Брой професионални гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение -132</p>	<p>Брой професионални гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение -147</p> <p>Брой училища, въвели дуална система на обучение -етапна цел до 2024 – 8</p>		<p>ИАПО</p>
---	--------------------------------------	---------------------------	---------------------------------	---	---	--	--	---	--	-------------

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

	Общ бюджет: 86 782 552	Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	Средата на 2024 г.		за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение Ученици включени в дуална система на обучение; Брой учители, въвели дуална система на обучение		Ученици включени в дуална система на обучение -6133	Ученици, включени в дуална система на обучение -9800		
Повишаване на съответствието на професионалното образование и обучение с пазара на труда и създаване на възможности за повишаване на квалификацията на бъдещата работна сила по професии, ключови за икономиката на страната. Развитие на дуалната система на обучение и възможност за тясна обвързаност		ОП НОИР Проект “Подкрепа за дуалната система на обучение”	2023 г.	Професионални гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение; Ученици, включени в дуална система на обучение;	147 – Професионални гимназии/ училищата с паралелки за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение; 9800 – Ученици, включени в дуална система на обучение.		159 – Професионални гимназии/ училищата с паралелки за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение; 8505 – Ученици, включени в дуална система на обучение.		МОН	ИАПО, Сдружение: АИКБ; „Съюз за стопанска инициатива“; „БСК съюз на българския бизнес“; БТПП; „КРИБ Глакът на българския бизнес“; КНСБ; КТБ

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

между образователната система и реалните потребности на пазара на труда. Проект “Подкрепа за дуалната система на обучение”										
Ученически практики - 2	Общ бюджет: 10 553 013, 00 лв.	ОПНОИР 2014 - 2020 г.	Красен срок: 2023 г.	<p>Подкрепа за практическото обучение на учениците, навършили 16 години от училищата, осъществяващи професионална подготовка чрез допълнителни практики в реална работна среда.</p> <p>Подкрепа за създаване и функциониране на учебно тренировъчни и/или други съществуващи в професионалното образование форми на учебни или тренировъчни фирми, вкл. учебни компании в първи и/или втори гимназиален етап.</p>	<p>Брой създадени учебно-тренировъчни фирми (УТФ)</p> <p>Брой училища, осъществяващи професионална подготовка, участвали в дейности по операцията</p> <p>Ученици, участващи в дейности по ОП в подкрепа на професионалното образование в направления от приоритетно значение за</p>		<p>Брой създадени учебно-тренировъчни фирми (УТФ) - 17</p> <p>Брой училища, осъществяващи професионална подготовка, участвали в дейности по операцията - 0</p> <p>Ученици участващи в дейности по ОП, в подкрепа на професионалното образование в направления от приоритетно значение за икономиката - 0</p>	<p>Брой създадени учебно-тренировъчни фирми (УТФ) - 344</p> <p>Брой училища, осъществяващи професионална подготовка, участвали в дейности по операцията - 300;</p> <p>Ученици участващи в дейности по ОП, в подкрепа на професионалното образование в направления от приоритетно значение за икономиката - 2523</p>	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					икономи- ката					
Оперативна цел 7.3. Развитие на професионалното образование и обучение, базирано на прехода към цифрова и зелена икономика										
Формиране и надграждане на дигитални и зелени умения		Програма „Образование“ 2021 - 2027, Национален бюджет	12/2024	Разработена методология за качество и валидиране на образователни ресурси и осигуряване на платформено решение за ползването им. Осъществени партньорски проекти образование-бизнес за дигитална и зелена трансформация. Адаптирано учебно съдържание, базирано на дигиталните технологии и отворените онлайн образователни ресурси. Обучени педагогически специалисти и преподаватели по ПОО за използване на съвременни цифрови технологии, интерактивни техники на преподаване и иновации в професиите, които преподават.	Резултати на учениците, участващи в ДЗИ по професия			Разработени анализи и компетентностни профили; адаптирано учебно съдържание, проведени обучения на учители	МОН, МТСП НА-ПОО	ВУ, професионални училища, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Модернизиране на ПОО и създаване и развитие на центрове за високи постижения	По НПВУ - 96 000 000 лв. с ДДС	НПВУ Процедура „Изграждане на центрове за високи постижения в ПОО“	12/2024	Стартирали дейности по изграждане на центрове за високи постижения (ЦВП) в професионалното образование и обучение на териториален и/или секторен принцип. Създаване и развитие на партньорства между бизнеса и образованието за провеждане на ученически практики, за споделяне на оборудване и обмен на ресурси – проект „Ученически практики 2“ Изградени/реконструирани бази за практическо обучение, учебни кабинети и технологични лаборатории с участието на бизнеса.	Брой центрове за високи постижения в ПОО Общ брой включени ученици, вкл. брой ученици, включени по приоритетни проф. направления	Отчет на НПВУ	Общо 6036 ученици като 1295 ученици от тях са включени по приоритетни проф. направления	24 ЦВППОО Общо 11 649 ученици като 2523 ученици от тях включени по приоритетни проф. направления до IX/2023	МОН	МТСП, ВУ, ИАПО, професионални гимназии, общини, Организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

		НП „Професионално образование и обучение“			Брой професионални гимназии Брой изградени/реконструирани бази		172 професионални гимназии Най-малко 17 училища	300 професионални гимназии до IX/2023 след приемане на НППОО		
Приоритетна област 8. Учене през целия живот										
Оперативна цел 8.1. Разширяване на възможностите за учене през целия живот										
Усъвършенстване на инструменти и механизми за учене през целия живот. Популяризиране на УЦЖ	НПВУ	Реформа по НПВУ Програма на ЕС в областта на образованието, младежта и спорта Еразъм+ 2021-2027	VII-IX/2023	<p>Формулиране и приемане на промени в законодателната уредба за валидирането. – ЗИД на ЗПОО.</p> <p>Разработване и тестване на Модел на споразумение за споделяне ангажимент на заинтересованите страни за повишаване на квалификацията на възрастни в 4 пилотни общини.</p> <p>Актуализиране на координационните механизми за УЦЖ на национално, областно и местно равнище – Национална координационна група за УЦЖ: НКГУЦЖ, Координационен съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“: КСНПОУВ, стр. 34 в НПВУ за Националната стратегическа рамка Реализирани инициативи на популяризирането на ученето през целия живот.</p> <p>Увеличаване на участието на населението на възраст 25-64 години в образование и обучение - 4-седмичен период преди проучване;</p> <p>Увеличаване на участието на населението на възраст 25-64 години във формално образование и обу-</p>	ЗИД на ЗПОО Разработен и тестван Модел Брой актуализирани координационни механизми	Обнародван в ДВ ЗИД на ЗПОО МОН-екип на националния координатор за учене на възрастни МОН-екип на националния координатор за учене на възрастни Евростат	2 формата на координационни механизми: НКГУЦЖ и КСНПОУВ 7 издания на Дните за УЦЖ за периода 2015-2021 1,8 по данни на НСИ за 2021 г.	Приет ЗИД на ЗПОО Модел на споразумение 2 актуализирани формата на координационни механизми: 2 издания на Дни за УЦЖ до 2023 г. 2%	МОН	МТСП, АЗ, Бюра по труда, НАПОО, РУО, ИАПО, общини, професионални и профилирани гимназии, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				чение (ФОО) и в неформално обучение (НО) - 12-седмичен период преди проучването.	на възраст 25-64 г., участващо в образование и обучение – 4 седмици Относителен дял на населението на възраст 25-64 г., участващо във ФОО и ФО – 12 седмици	Евростат	последни данни за 2016 г. : ФОО – 22.5% НО – 2.9%	очаквани данни-след м. април 2023 г.		
Развитие и разширяване на системата за огранотвяване на възрастни	От компетентността на ИАПО за размера на средствата до 12/2024 г. – 7 129 643 лв.	Програма „Образование“ 2021-2027 Допълнителност и демаркация с ПРЧР Стартирано изпълнение на заложеното в т. 3 на стр. 57 в НПВУ. Извършена е промяна в ЗПОО чрез приемане на ЗИД на ЗНЗ (ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от	12/2024	Популяризиране на необходимостта от повишаване и насърчаване на грамотността и привличане на общественото внимание към ползите от повишаването на грамотността; Увеличаване на участието на населението на възраст 25-64 години в образование и обучение - 4-седмичен период преди проучване; Увеличаване на участието на населението на възраст 25-64 години във формално образование и обучение (ФОО) и в неформално обучение (НО) - 12-седмичен период преди проучването; Реинтегриране в образователната система на лица, навършили 16 години,	Относителен дял на населението на възраст 25-64 г., участващо в образование и обучение – 4 седмици Относителен дял на населението на възраст 25-64 г., участващо във ФОО и ФО – 12 седмици	Евростат Евростат	1,8 по данни на НСИ за 2021 г. Основно – 12,94 % Средно – 53,78 % В т.ч. Средно, с придобита професионална квалификация - 29,72 %	2%	МОН, МТСП, АЗ, Бюра по труда	НАПОО, РУО, общини, образователни институции, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

<p>„Ограмотяване на възрастни - 2</p>		<p>03.06.2022 г.)ОПНОИР 2014-2020</p>	<p>Край: 2023 г.</p>	<p>отпаднали от училище и/или без основно образование чрез дейности за образователна медиация Курсове за ограмотяване и курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование за лица, навършили 16 години.</p>	<p>Лица навършили 16 години, включени в курсове по ограмотяване</p> <p>Лица навършили 16 години, включени в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование;</p> <p>Лица над 16 години (включително роми), допуснати до явяване на изпит след участие в курс по ограмотяване и/или в курс за придобиване на компетентности</p>	<p>Лица навършили 16 години, включени в курсове по ограмотяване- 127</p> <p>Лица навършили 16 години, включени в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование - 100</p>	<p>Лица навършили 16 години, включени в курсове по ограмотяване - 1800</p> <p>Лица навършили 16 години, включени в курсове за усвояване на учебно съдържание, предвидено за изучаване в класове от прогимназиалния етап на основното образование - 3162</p>		
---------------------------------------	--	---------------------------------------	----------------------	---	--	--	---	--	--

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					от прогимназиалния етап на основното образование - 359 592						
Ограмотяване на възрастни	Общ бюджет: 65 190 468,24 лв.	Програма „Образование“ 2021 - 2027 г.	Начало: средата на 2024 г. до 2027 г.	<p>Реинтегриране в образователната система на лица, навършили 16 години, отпаднали от училище и/или без основно образование, чрез дейности за образователна медиация (мотивация за участие в образование, работа на образователни медиатори и др.);</p> <p>Организиране и провеждане на курсове за ограмотяване на възрастни и на курсове за усвояване на учебно съдържание за различните образователни етапи и степени за лица с ниско образование или без образование в координация с Агенция по заетостта и МТСП, с цел последващо включване във възможности за придобиване на професионална квалификация;</p> <p>Включване в гъвкави форми за образование на тези, които не са завършили средно образование, и осигуряване на условия за втори шанс чрез кариерно ориентиране и консултиране, доброволчество, менторство, др.;</p> <p>Валидиране на резултати от неформалното обучение и информалното учене чрез оценяване и признаване на съответствието между компетентности, придобити чрез неформално обучение и инфор-</p>	<p>Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниско етапна цел 2024 г.</p> <p>Уязвими групи, вкл. роми - етапна цел 2024 г.</p>			Участници с прогимназиален етап на основното образование или по-ниско етапна цел 2024 г.- 669	Уязвими групи, вкл. роми - етапна цел 2024 г. етапна цел 2024 г. - 535	МОН	ИАПО

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				<p>мално учене, и изискванията за вършване на клас, етап или степен от основно образование; Групови/индивидуални дейности за запознаване с професии; определяне на професионалните интереси на представителите на целевите групи и консултиране за самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия за адаптиране на пазара на труда на регионално/местно ниво; проследяване при осъществяване на връзката образование – пазар на труда и др. за подпомагане прехода от образование към реализация на пазара на труда.</p>						
Оперативна цел 8.2. Осигуряване на условия за насърчване на ученето през целия живот										
Подкрепа за повишаване на квалификацията на населението, позволяваща повторната интеграция на пазара на труда		НПВУ Извършена е промяна в ЗПОО чрез приемане на ЗИД на ЗНЗ (ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.)	VII-IX/2023	<p>Промени в законодателната уредба за професионалното обучение на възрастни, свързани с повишаване на качеството, включително и чрез външно оценяване – ЗИД на ЗПОО Създадени условия за разширяване функционалностите на образователните институции с функции от типа „втори шанс“. Създаване на професионални общности от учители/обучители за обмен на добри практики в образованието и обучението на възрастни, взаимно учене чрез масивни отворени онлайн курсове и/или отворени образователни ресурси, вкл. за създаване и споделяне на съдържание</p> <p>Увеличаване на участието на населението на възраст 25-64 години в</p>	ЗИД на ЗПОО Брой професионални общности, вкл. в онлайн среда Брой пилотирани масивни отворени онлайн курса (МООС) и/или отворени образователни ресурса (OER), Относителен дял на населението	Електронна платформа за учене на възрастни в Европа - EPALE Електронна платформа за учене на възрастни в Европа - EPALE		Най-малко 3 професионални общности, създадени в EPALE Най-малко 3 МООС и/или (OER),	МОН	МТСП, АЗ, Бюра по труда, НА-ПОО, НЦПКПС, ЦРЧР, училища, ЦПО, ВУ, общини

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				образование и обучение – 4 - седмичен период преди проучване; Увеличаване на участието на населението на възраст 25 - 64 години във формално образование и обучение (ФОО) и в неформално обучение (НО) - 12-седмичен период преди проучването.	на възраст 25-64 г., участващо в образование и обучение – 4 седмици Относителен дял на населението на възраст 25-64 г., участващо във ФОО и ФО – 12 седмици	Евростат Евростат	1,8 по данни на НСИ за 2021 г. последни данни за 2016 г. : ФОО – 22.5% НО – 2.9%	2% очаквани данни-след м. април 2023 г.		
Сътрудничество между институциите и свързване в мрежи	319 733 982 лв. – индикативен бюджет за цялата програма Еразъм+ 546 000 лв. – индикативен бюджет за посочения период	Европейско и национално финансиране.	12/24	„Образование за възрастни“ Еразъм+ подкрепа за образователна мобилност за преподавателски или преподавателски състав (КД1); Стратегически партньорства в областта на образованието за възрастни (КД2); Подобряване качеството на системата за кариерно ориентиране и консултиране в страната. Повишаване професионалните умения на хората, практикуващи кариерно ориентиране и консултиране в страната.	319 733 982 лв. – индикативен бюджет за посочения период (за цялата програма)		КД1 14 бр. проекти КД2 34 бр. проекти	КД1 30 бр. проекти КД2 60 бр. проекти	ЦРЧР	МОН, РУО, училища
Приоритетна област 9. Ефикасно управление и участие в мрежи										
Оперативна цел 9.1. Преход от стандартизиран подход в управлението на образователните институции към управление, основано на креативност и иновации										
Повишаване на управленската компетентност на директорите		ПО 21-27 НП “Мотивирани учители и квалификация”	12/2024	Актуализирани професионални профили на ръководните длъжности в образователните институции, съобразени с компетентностния модел.				Всички директори на училища в страната преминали м-	МОН	ВУ, НЦПКПС, организации партньори на

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

на образователните институции				<p>Въведени критерии при подбор на директори, свързани с лидерските умения.</p> <p>Разработена и приложена програма за подготовка и подкрепа на новоназначени директори;</p> <p>Проведени обучения за развитие на лидерската компетентност на директори</p> <p>Извършен анализ на възможността за въвеждане на мандатност на ръководните кадри в образованието (директори на образователни институции), на начините за нейното реализиране и на въздействието върху мотивацията им като част от цялостен механизъм за гарантиране на качеството.</p>				<p>нимум 1 квалификационна програма за лидерски/мениджърски умения</p>		<p>МОН при изпълнение на политиките</p>
Повишаване на капацитета на експертите от РУО		ПО 21-27	12/2024	<p>Анализирана необходимост от придобиване на нови умения от експертите на РУО относно методическото подпомагане на педагогическите специалисти, включително на креативните учители и при взаимодействие с родителите.</p>	Проведени обучения			<p>Проведена диагностика за нуждите от нови умения на експертите;</p> <p>Всички експерти от РУО, преминали обучение до края на учебната 2024</p>	МОН	<p>ВУ, НЦПКПС, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките</p>
Анализ на ролята и функциите на Националния инспекторат по образованието		Държавен бюджет – при необходимост	12/2024	<p>Вземане на управленски решения на база на постъпилите годишни данни и информация за образователната система след инспекции, извършени от Националния инспекторат по образованието</p>				<p>Изготвени годишни анализи на Националния инспекторат по образованието</p>	МОН, НИО	<p>РУО, училница</p>
Намаляване на административната тежест върху учителите		Държавен бюджет	12/2024	<p>Извършен цялостен преглед на административните изисквания към учителите и предприемане на съответни мерки.</p>				<p>Спад в ангажираността на преподавателския състав по</p>	МОН	<p>НСИ, ЦИОО, организации партньори на</p>

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

и цялостно интегриране на съществуващите информационни системи и бази данни в системата на образованието				Изградена информационна и комуникационна среда в образованието, интегрираща средствата за административна комуникация включително електронен документооборот, електронни дневници, бази данни, регистри, кандидатстване, прием, отчетност, атестация и др. Интеграция и синхронизация на съществуващите информационни системи, регистри и бази данни за целите на вътрешния мониторинг и външната отчетност. Събиране и анализ на данни за образователната среда и инфраструктурата в образованието. Проведени обучения за ефективно събиране, обработка и анализ на данни и работа с информационни системи и платформи на всички нива в системата на образованието				отношение на административната тежест		МОН при изпълнение на политиките
Оперативна цел 9.2. Сътрудничество между институциите и свързване в мрежи										
Създаване на механизъм за наблюдение и оценка на изпълнението на политиките за образование, обучение и учене		Държавен бюджет	12/2024	Създаден и функциониращ Консултативен съвет за координация, управление и наблюдение при изпълнението на Стратегическата рамка към министъра на образованието и науката. Визуализация на данни за ключовите индикатори за изпълнение на политиките	Определени отговорници и задачи по координационния механизъм в МОН; Работеща онлайн платформа с актуални данни за ключовите индикатори			Функционираща онлайн платформа с актуални данни	МОН	Организационни партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

					в Стратегическата рамка					
Изграждане на мрежи за професионална подкрепа и за споделяне на ресурси		Европейска програма Еразъм+	12/2024	<p>Създадени партньорски мрежи за обмен на добри практики между учители, образователни медиатори, кариерни консултанти, помощници на учителя, помощник-възпитатели.</p> <p>Създадени мрежи (включително международни) за обмен на преподаватели, служители и учащи;</p> <p>Разработена платформа за обучителни и информационни материали и споделяне на добри практики.</p> <p>Въведена практика за споделяне на ресурси между образователните институции на регионален принцип.</p> <p>Създадени секторни кълъстери на професионални гимназии.</p> <p>Реализиран ефективен модел на обмен с преподаватели, служители и учащи в чуждестранни образователни институции и включване в международни мрежи.</p>				Функциониращи мрежи за професионална подкрепа и за споделяне на ресурси	МОН	Училища, общини, ЦРЧР, ИАПО, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките
Образователна мобилност за граждани	319 733 982 лв. – индикативен бюджет за посочения период (за цялата програма)	Европейско финансиране	12/2024	<p><u>Програма „Еразъм+“</u></p> <p><u>Ключова дейност 1 (КД1)</u></p> <p>„Образователна мобилност за граждани“</p> <p>Сектор „Училищно образование“</p> <p>Сектор „Професионално образование и обучение“</p> <p>Сектор „Висше образование“</p>	За страната	Европейска програма „Еразъм+“	<p>90 бр. проекти</p> <p>78 бр.</p> <p>49 бр.</p>	<p>120 бр.</p> <p>100 бр.</p> <p>50 бр.</p>	ЦРЧР	МОН, училища, ВУ

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				Сектор „Младеж“			Първа покана 48 бр. Втора покана 34 бр.	120 бр. проекти		
Сътрудничество между организациите и институциите			12/2024	<u>Програма „Еразъм+“</u> <u>Ключова дейност 2 (КД2)</u> Сектор „Училищно образование“ Сектор „Професионално образование и обучение“ Сектор „Висше образование“ Сектор „Младеж“	За страната	Европейска програма „Еразъм+“	62 бр. проекти 24 бр. 10 бр. 20 бр.	50 бр. проекти 50 бр. 20 бр. 50 бр.	ЦРЧР	МОН, училища, ВУ
Създаване и развиване на свързаност с българските неделни училища в чужбина	2 108 000 лв. за 2022 г.	НП „Роден език и култура зад граница“	12/2024	Разработена методика за обучение на деца и ученици в българските неделни училища в чужбина. Разработени и актуализирани учебни програми. Разработени и разпространени учебни помагала до всички училища. Създаден регистър на българските деца в чужбина и регистър на учениците от български произход в чужбина и разработване на национални програми за тяхната интеграция в български образователни инициативи. Създадена и развита свързаност с българските неделни училища в чужбина. Осъществени ефективни образователни дейности, съдействащи за укрепване на българската духовност, за съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура.	Брой деца, ученици и кандидат-студенти, участвали в обучението по български език и литература, по история и цивилизация и по география и икономика	Отчет НП	136 одобрени проекти на БНУ в 17 държави за 2022 г.	Ежегодно увеличаване на броя подкрепени БНУ в чужбина	МОН	МВнР, ДАБЧ, български посолства и дипломатически представителства, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките

**План за действие към Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България
(2021 – 2030)**

				Продължаващи усилия за съхраняване на родния език, култура и национална самобитност.						
Разширяване на образователната среда чрез партньорство и споделяне на ресурси с други институции	5 350 000 лв. за 2022 г.	НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“	12/2024	Проведени съвместни инициативи, партниране и споделяне на ресурси с библиотеки, музеи и други културни институции и научни организации. Създаден библиотечен фонд в образователните институции.	Брой създадени партньорства и споделяне на ресурси с други институции	Отчет НП	Класирани 117 училища за съвместни инициативи с библиотеки	200 училища в партньорство с културни институти 250 инициативи между училища и библиотеки	МОН	РУО, МК, културни институти, ММС, БАН, НО, общини, ИАПО, ДАЗД, организации партньори на МОН при изпълнение на политиките